

FRIISILÄN KOULUN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2020 - 2021

Lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan kussakin koulussa lukuvuoden aikana. Perusopetusasetus velvoittaa tiedottamaan oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä lukuvuosisuunnitelmassa päätetyistä asioista

(Opetussuunnitelman perusteet 2014, luku 1.2)

Opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, josta määrätään

- opetuksen yleisestä järjestämisestä,*
- opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista,*
- koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.*

(Perusopetusasetus 9 §)

Opetuksen järjestäjän tehtävänä on arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta. Arvioinnin tarkoitus on koulutuksen kehittäminen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Paikallisen opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman toteutumisen seuranta, säännöllinen arviointi ja kehittäminen ovat osa tätä tehtävää.

(Opetussuunnitelman perusteet 2014, luku 1.3.)

Koulun perustiedot

Koulun nimi ja osoite

Friisilän koulu
Tasalankatu 16
21200 Raisio

<https://www.raisio.fi/fi/koulutus-ja-varhaiskasvatus/perusopetus/alakoulu/friisilan-koulu>

Koulun opetussuunnitelman www-osoite

<https://www.raisio.fi/fi/nosto/raision-perusopetuksen-opetussuunnitelma>

Rehtori ja yhteystiedot

Sari Aaltonen
puh. +358 400 719 511

sari.aaltonen@raisio.fi

Koulusihteerin yhteystiedot

Teija Kurki
puh. +358 44 797 1376
teija.kurki@raisio.fi

Oppilaanohjaajan yhteystiedot

Sanna Turunen
puh. +358 44 7971433
sanna.turunen@raisio.fi

Oppilashuoltohenkilöstön yhteystiedot

Kouluterveydenhoitaja ma-pe
Tiina Nurmi
puh. +358 44 797 1601

Koulupsykologi ke
Tuija Elomäki
puh. +358 44 797 1003

H –luokkien psykologipalvelut
Päivi Oravainen
puh. +358 44 2990428

Koulukuraattori 1.-4.lk ti
Anniina Haapasaari
puh. +358 44 797 1200

Koulukuraattori 5.-9.lk pe
Terhi Norrena
puh. +358 40 483 9564

Psykiatrinen sairaanhoitaja
Tiina Håkansson
puh. +358 44 797 2314

Pedagoginen oppilashuolto kokoontuu:

ke 2.9 klo 14:15, ke 30.9 klo 14:15, ke 28.10 klo 14:15, ke 18.11 klo 14:15, ke 9.12 klo 14:15

Kevään ajat tarkentuvat joulukuussa.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa johtaa rehtori Sari Aaltonen yhdessä erityisluokanopettajien Maiju Silver ja Jarkko Aarnio kanssa. Yhteisöllistä oppilashuoltoa tehdään päivittäin koulun arjessa ja koulun oppilashuoltohenkilöstö kokoontuu 2 kertaa lukukaudessa. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä pyritään jatkamaan mahdollisimman aktiivisesti mahdolliset rajoitukset huomioon ottaen. Oppilaiden

mielipiteitä, toiveita ja ajatuksia pyritään saamaan tietoon sähköisen kyselyn avulla. Myös huoltajille teetetään kysely, jonka antamaa tietoa pyritään hyödyntämään yhteisöllisen oppilashuollon ja kouluyhteisön hyväksi.

Turvallisuus (turvallisuusvastaavat ja yhteystiedot)

Rehtori
Sari Aaltonen
puh. +358 400 719 511
sari.aaltonen@raisio.fi

Turvallisuusvastaava
Tuomas Ekuri
puh. +358 44 797 1299
tuomas.ekuri@raisio.fi

Turvallisuuden vuosikello on päivitetty elokuussa 2020. Henkilökunnan turvakävelyt pidettiin 12. ja 13.8.2020 ja oppilaiden turvakävelyt viikolla 34. Nokilan sekä eskarien turvakävelyt pidettiin viikolla 34. Turvakävely uusitaan tammikuussa 2021 uusien henkilökuntaan kuuluvien kanssa. Turvallisuusasioihin kiinnitetään huomiota joka koulupäivä.

Friisilän koulun tasa-arvosuunnitelma on voimassa kolme vuotta 2018-2021 (liite 1.)

Koulun muut ryhmät ja tiimit sekä vastuuhenkilöt

Johtotiimi:

Sari Aaltonen,
Outi Merisaari, lo 6.lk: vararehtori
Tuomas Ekuri, lo 6.lk: turvallisuusvastaava
Jarkko Aarnio, elo: oppilashuolto, erityisopetus
Maiju Silfver, elo: Nivelvaiheyhteistyö, Nokilan yksikön vastuuhenkilö

Johtotiimi kokoontuu pääsääntöisesti joka toinen viikko keskiviikkoisin klo 8.30- 9.45.

Liikuntatiimi:

Ossi Rumpunen (tiimin vetäjä /oppilasurheilu)
Samuli Lax (välkkärit)
Henri Rajala (välkkärit)
Mia-Maria Jokinen (kerhotoiminta)

Syyskuun aikana Välkkäritoiminta alkaa. Uudet välkkärit saavat koulutuksen ja välituntilainamokorit päivitetään. Välkkäritoimintaa suunnitellaan yhteiskunnan koronatilanteen mukaan.

Lukutiimi:

Marjukka Kanervisto-Oksi, lo
Mia-Maria Jokinen, lo
Fanni Sarkkinen, lo

Lukutiimi tekee aktiivista työtä lasten lukuharrastuksen lisäämiseksi sekä kehittää koulun kirjastotoimintaa. Jokaiselle luokalle on varattu yksi oma kirjastotunti viikossa. Tämän lisäksi kirjasto on vapaassa käytössä varattujen oppituntien ulkopuolella. Lukutiimi on mukana monialaisen oppimiskokonaisuuden (kaikenlainen lukutaito) toteuttamisessa.

Kivatiimi:

Sanna Turunen, elo
Aleksi Kotiranta, lo
Iina Rindell, lo valmo

KiVa-tiimi kokoontuu torstaisin pitkällä välitunnilla. Tiimillä on materiaalit kiusaamistapauksia sekä KiVa-oppitunteja varten. Opettajat ovat kiusaamistilanteen tms. sattua yhteydessä KiVa-tiimin jäseniin tarpeen mukaan.

Musiikkitiimi:

Kirsi-Mari Ahtiainen, lo
Terhi Huhtala, lo
Henri Hedborg, lo /ao
Marjukka Kanervisto-Oksi, lo
Katja Mild-Vilola, lo

Musiikkitiimi huolehtii musiikkipainotteisen opetuksen lisäksi musiikkivälineistön kunnosta ja kehittämisestä.

Digi- tiimi:

Outi Merisaari, lo
Jarkko Aarnio, elo
Samuli Lax, lo

Digitiimi huolehtii koulun digilaitteista sekä niiden käytön opastuksesta. Koululla on TVT-sivusto, Opettajien sivusto, Friisilän koulun sivusto sekä oppilaille tarkoitettu Info-tv, joita digitiimi päivittää. Digitiimi tarjoaa erilaisia varauskalentereita mm. erilaisia tilojen ja TVT-välineiden varaamiseen.

Juhlatiimi:

Lotta Örnberg
Eeva Saari

Juhlatiimi kutsuu kokoon juhlavastuuvuorossa olevien luokkien opettajat ja suunnittelee kyseisellä kokoonpanolla tulevan tapahtuman. Juhlatiimi koordinoi juhlien valmistelua ja toteutusta. Korona-aikana juhlien järjestämistä pitää harkita vallitsevan tautitilanteen mukaisesti.

Kouluruokailu, yhteystiedot

Friisilän koulu keittiöpäällikkö Teija Järvi
puh. +358 44 797 1638
frisila.keittio@raisio.fi

Friisilän koulussa on otettu käyttöön Jamix-ohjelma, johon merkitään poikkeukset ruokailijoiden määrässä ruokahävikin minimoimiseksi. Käyttöoikeudet ohjelmaan on

Sari Aaltonen, rehtori
Outi Merisaari, vararehtori
Tuomas Ekuri, turvallisuusvastaava

Kiinteistönhoito, yhteystiedot

Mikko Nurmi
puh. +358 400 981 538
mikko.nurmi@raisio.fi

Friisilän koulussa on käytössä tilapalveluohjelma Kleemola. Käyttöoikeudet ohjelmaan on

Sari Aaltonen, rehtori
Tuomas Ekuri, turvallisuusvastaava

Siivous, yhteystiedot

siivousfriisilankoulu@raisio.fi

OPPILASTILANNE 20.9.2020 FRIISILÄN KOULU

1A	Ruohonen Päivi & Jokinen M.	16	
1B	Vuorinen Marjo & Jokinen M.	17	joista 1 oppilas erityisessä tuessa
2A	Rumpunen Outi & Jokinen M.	20	joista 1 oppilas erityisessä tuessa
2B	Mild-Vilola Katja & Jokinen M.	21	joista 1 oppilas erityisessä tuessa
3A	Saari Eeva-Kaisa & Tikkanen K.	18	joista 2 oppilasta erityisessä tuessa
3B	Hedborg Henri & Tikkanen K.	19	joista 1 oppilasta erityisessä tuessa
3C	Örnberg Lotta & Tikkanen K.	13	joista 2 oppilasta erityisessä tuessa
4AB	Kanervisto-Oksi & Rumpunen Ossi & Tikkanen Kirsi	45	joista 6 oppilasta erityisessä tuessa
5AB	Kotiranta & Ahtiainen & Lax	38	joista 5 oppilasta erityisessä tuessa
6A	Ekuri Tuomas & Aarnio Jarkko	19	joista 5 oppilasta erityisessä tuessa
6B	Merisaari Outi & Aarnio Jarkko	20	joista 1 oppilas erityisessä tuessa
6C	Huhtala Terhi & Aarnio Jarkko	19	joista 3 oppilasta erityisessä tuessa
----- yhteensä		265	joista 28 oppilasta erityisessä tuessa

ERITYISEN TUEN INTEGROIDUT OPPILAAT (sisältyvät ym. oppilasmääriin)

- 1. lk. 1 oppilasta
  - 2. lk. 2 oppilasta
  - 3. lk. 5 oppilasta, joista 1 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus
  - 4. lk. 6 oppilasta
  - 5. lk. 5 oppilasta, joista 1 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus
  - 6. lk. 9 oppilasta, joista 2 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus
-

28 joista **4 oppilaalla pidennetty** oppivelvollisuus

ERITYISOPETUKSEN LUOKAT

Etappilk.	Rajala Henri/1-5ETP	6	kaikki oppilaat erityisessä tuessa
Starttilk.	Silfver Maiju/1-2S	8	7 opp. erityisessä tuessa, 3 pidennetty opv.
5C	Wilkko Eva-Kaisa	10	kaikki oppilaat erityisessä tuessa
3H-4Ha	Varjo Heidi	6	joista 3 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus
4Hb-7Ha	Lehtonen Hanna	7	joista 4 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus
7Hb-9H	Turunen Sanna	7	joista 6 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus

---

44 joista 16 oppilaalla pidennetty oppivelvollisuus

TOI-OPETUS

0-2 TOI	Hämäläinen	6	kaikilla erityinen tuki ja pidennetty opv. 1 oppilas esiopetuksessa 5 perusopetuksessa
---------	------------	---	---

VALMISTAVA OPETUS

Sarkkinen & Rindell & Koskenoja	20	joista 1 oppilas erityisessä tuessa
---------------------------------	----	-------------------------------------

KOKO KOULU/FRIISILÄ	335 OPPILASTA
YLEISOPETUS	239 ”
ERITYISESSÄ TUESSA	72 ”
- joista pidennetty oppivelvollisuus	20 ”
- joista 9-v. oppivelvollisuus	52 ”
VALMISTAVA OPETUS	20 ”
TOI-OPETUS	6 ” joista 1 esiopetuksessa

Valmistava opetus:

Kun oppilaan kielitaito ei vielä riitä perusopetuksessa aloittamiseen, käydään noin vuosi valmistavaa opetusta (tarve arvioidaan yksilöllisesti). Tavoitteena on oppilaan kotoutuminen Suomeen ja antaa hänelle valmiudet perusopetusta varten. Opetuksen pääpaino on suomen kielessä. Suositeltu ryhmäkoko on alle 10 oppilasta. Oppilaiden integrointi perusopetuksen ryhmiin tapahtuu mahdollisimman nopeasti. Lukuvuonna 2020-2021 tehdään integroinneissa yhteistyötä Vaisaaren yläkoulun sekä esiopetuksen kanssa. Friisilän koulussa aloitti 1.10. tasa-arvohankkeen rahoituksella esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteinen valmistavan opetuksen opettaja.

Muut monikulttuurisen opetuksen järjestelyt

S2 –oppilaat (88 oppilasta)

S2 –opetus:

Maahanmuuttajaoppilas saa äidinkielen oppimäärän sijaan S2-opetusta, jos oppilaan jollakin kielitaidon osa-alueella tarve tukeen (kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen). Oppilaalla on oikeus S2-opetukseen, jos äidinkieli on muu kuin suomi tai lapsella on muuten monikielinen tausta. Luokanopettaja ja S2-opettaja (resurssiopettaja, tuntiopettaja) pohtivat yhdessä huoltajien kanssa S2-opetuksen tarvetta. S2-opetus ei ole pelkästään esim. kieliopin harjoittelua, vaan sillä voidaan tukea esim. ympäristöopin käsitteiden oppimista. S2-opetus pyritään järjestämään yhtä aikaa äidinkielen tuntien kanssa, mutta se voi olla myös lisäopetuksena. Friisilän koulussa järjestetään S2 –opetusta tiimeittäin. Maahanmuuttajaoppilaat saavat suomi toisena kielenä opetusta äidinkielen ja reaaliaineiden tunneilla erityis-, S2 – tai resurssiopettajalta. 1.-2. luokkalaisilla on 1-2h/vko suomen kielen (S2) erillistä opetusta luokanopettajan pitämänä painottuen sanaston harjoitteluun.

Eri uskontojen opetus:

Ei ev.lut uskonnon opetuksessa 117 oppilasta

- islamin opetuksessa 59 oppilasta
- katolisessa opetuksessa 4 oppilasta
- elämäkatsomustiedon opetuksessa 32 oppilasta

- ortodoksisessa opetuksessa 0 oppilasta

Valmon oppilaat eivät opiskele erikseen uskontoaineita.

Kotikielet Friisilän koulussa:

- albania 23 oppilasta (3h/vko)
- bosnia 24 oppilasta (7h/vko)
- somalia 10 oppilasta (3h/vko)
- arabia 13 oppilasta (2h/vko)
- persia 7 oppilasta (2h/vko)

Tutkimusten mukaan lapset, jotka osaavat hyvin omaa äidinkieltään, oppivat myös suomen kielen paremmin. Kotona on tärkeää puhua omaa äidinkieltä, mutta kannustaa lasta esim. lukemaan suomeksi. Friisilässä on tällä hetkellä albanian, bosnian, arabian, persian ja somalin kielen opetusta. Kotikielen opetukseen osallistuvat Raision muidenkin koulujen oppilaita. Perheillä on oikeus pyytää oman kielen opetuksen järjestämistä, kun samaa kieltä puhuvia oppilaita on vähintään 4. Arviointikeskusteluihin on mahdollisuus pyytää tulkki avuksi.

Toteutettava kieliohjelma lukuvuonna 2020 – 2021

Raision perusopetuksessa opiskellaan kieliä lautakunnan hyväksymän kieliohjelman mukaisesti. A1-kielenä kaikilla oppilaille on englanti. Opetus alkaa kolmannella vuosiluokalla.

Oppilaalle, joka aloittaa vapaaehtoisen A2- kielen, on oikeus saada opetusta vaatimustason mukaisesti perusopetuksen loppuun saakka. Oppilaan tulee sitoutua kielen opiskeluun. Kielen opiskelun lopettaminen tai kielen vaihtaminen on mahdollista vain erittäin painavista syistä.

A2-kieli alkaa perusopetuksen neljännellä vuosiluokalla. Friisilän koulussa A2-ruotsia 4. luokalla opiskelee 17 oppilasta, 5.luokalla 14 oppilasta ja 6.luokalla 22 oppilasta.

Varhennetun kielen opetus (Raisiossa lautakunnan päätöksellä englanti) alkaa 1.1.2020 ensimmäisen vuosiluokan oppilaille 1h/ vko.

Musiikkikylpy ja musiikkipainotteinen opetus

Musiikkipainotteista opetusta annetaan Raisiossa Friisilän koulussa 3.–6. vuosiluokalla sekä Vaisaaren koulussa vuosiluokilla 7.–9. Tämän lisäksi Friisilän koulussa on toteutettu syksystä 2017 alkaen musiikkikylpytoimintaa ensimmäiseltä vuosiluokalta alkaen. Musiikkikylpytoiminta perustuu innostukseen ja kiinnostukseen, kun taas musiikkipainotteiseen opetukseen haetaan ensimmäisen kerran toisen luokan kevätlukukaudella. Tarvittaessa hakijoille järjestetään valintakoe. Kuudennella luokalla on lisäksi mahdollisuus hakeutua musiikkipainotteiseen opetukseen vuosiluokille 7.–9.

Musiikkikylpytoiminnassa ja painotetussa musiikinopetuksessa opiskellaan musiikkia kolme tuntia viikossa. Luokkien 1.–2., 4.–6. ja 7. luokan oppilaat opiskelevat yhden lisätunnin viikossa. Muilla vuosiluokilla musiikkipainotteinen opetus toteutuu valinnaisuuden kautta. Jokaisella vuosiluokalla yksi

musiikintunti opetetaan tiimiopettajuutena, mikä mahdollistaa tehokkaan yhteissoittamisen ja yksilöllisemmän ohjauksen

Musiikkipainotteinen opetus etenee kunnan yleisen musiikinopetussuunnitelman mukaan ryhmän edellytykset huomioiden. Tavoitteena on laajentaa ja monipuolistaa yleisiä musiikin tavoitteita ja painottaa erityisesti yhdessä musisoimisen iloa ja auttaa oman myönteisen musiikkisuhteen luomisessa. Alakoulun opetuksessa pyritään seuraamaan liitteessä yksi kuvailtuja sisältöjä.

Musiikkipainotteisessa opetuksessa olevat oppilaat esittävät harjoitettua ohjelmistoa usein koulun omissa juhlissa. Tehtäviin kuuluu myös vuosittaisia esiintymisiä koulun ulkopuolella.

Lukuvuonna 2020- 2021 Friisilän koulussa annetaan vapaaehtoinen musiikkikylpytoiminta 1.-2. luokkalaisille. Toiminnan tavoitteena on innostaa lapsia musisoimaan ja jatkamaan musiikin opiskelua.

Musiikkipainotteisen toiminnan luonnollista jatkumoa pyritään vahvistamaan alakoulun ja yläkoulun tiiviin yhteistyön kautta. Yhteiset vuosittaiset konsertit ja erilaiset konserttavierailut luovat omalta osaltaan musiikkiluokka -henkeä.

Musiikkipainotteisen valinnan perusteella ei ole oikeutta kaupungin kustantamaan koulukuljetukseen.

Musiikkipainotteista opetusta toteutetaan lukuvuonna 2020-2021 vallitsevan korona-tilanteen suomien mahdollisuuksien mukaan.

Toiminta-alueittainen opetus (TOI)

TOI-opetus on erityisopetuksen hoidollis-pedagoginen ryhmä, jonka maksimikoko on 6 oppilasta. Ryhmä on tarkoitettu vaativan erityisen tuen lapsille (vaikea kehitysvamma, autismikirjo), joiden ei ole mahdollista edetä yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti edes yksilöllistetyin tavoittein. Oppilaille on kaikilla pidennetty 11-vuotinen oppivelvollisuus.

Oppilaiden tavoitteet ovat yksilölliset ja opetus koostuu 5 toiminta-alueesta: motoriset taidot, kieli ja kommunikaatio, sosiaaliset taidot, päivittäisten toimintojen taidot sekä kognitiiviset taidot.

Ryhmässä toimii erityisopettaja sekä koulunkäynninohjaajia, lastenhoitajia ja lähihoitajia. Opetus järjestetään Friisilän koulun alaisuudessa erillisessä yksikössä Veitikanraitilla. Opetusryhmä pyrkii integroitumaan osaksi pääkoulun toimintaa kerran viikossa toimimalla yhteistyössä Starttiluokan kanssa.

H-luokat

H-luokat ovat kuntouttavan erityisopetuksen ryhmiä, joiden maksimikoko on 8 oppilasta. Ryhmät on tarkoitettu erityisen tuen lapsille, joilla on monialaisia kehityshäiriöitä, lievä kehitysvamma tai autismikirjon häiriöitä. Suurimmalla osalla oppilasta on pidennetty 11-vuotinen oppivelvollisuus. Oppilaat opiskelevat joko osittain tai täysin yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaisia oppisisältöjä.

Ryhmässä toimii erityisluokanopettaja sekä vähintään yksi koulunkäynninohjaaja. Opetusta järjestetään Friisilän koulussa vuosiluokilla 3-9, ja ryhmät toimivat Nokilan yksikössä. Pienluokassa toteutetaan Raision perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kaikki oppilaat opiskelevat henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaan. Lukuvuosittodistuksena käytetään Raision opetussuunnitelman mukaista todistus pohjaa soveltuvien osien.

Starttiluokka

Starttiluokka on alkuopetuksen (1.-2.lk) oppilaille tarkoitettu erityisopetuksen muoto, jonka maksimikoko on 10 oppilasta. Ryhmä on tarkoitettu tehostetun ja erityisen tuen oppilaille, jotka tarvitsevat erilaisista syistä johtuen (kielitaito, koulukypsyys, oppimisvaikeudet) enemmän tukea ja aikaa koulunkäyntinsä aloitukseen ja hyötyvät pienemmästä ryhmäkoosta.

Opetus on yleisopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista ja siitä on mahdollisuus integroitua yleisopetukseen tilannekohtaisesti. Opetusmuodon tarve arvioidaan oppilaskohtaisesti ja yleisopetukseen siirtyminen on mahdollista, mikäli edellytykset sille täyttyvät.

Ryhmässä toimii erityisluokanopettaja ja yksi koulunkäynninohjaaja. Opetusta järjestetään Nokilan yksikössä.

Etappiluokka

Etappiluokka on vaativan erityisopetuksen hoidollis-pedagoginen ryhmä, jonka maksimikoko on 6 oppilasta. Ryhmä on tarkoitettu erityisen tuen oppilaille, joiden monimuotoiset sosiaaliset ja tunne-elämän vaikeudet estävät opiskelun yleisopetuksen ryhmässä.

Opetus on yleisopetuksen tavoitteiden mukaista ja siitä on mahdollisuus integroitua yleisopetuksen ryhmään tilannekohtaisesti. Ryhmä toimii tiiviissä yhteistyössä sairaalaopetuksen ja lasten psykiatrisen poliklinikan kanssa. Oppilaat voivat opiskella vaihdellen jaksoja etappiluokassa ja sairaalaopetuksessa.

Ryhmässä työskentelee opettaja, koulunkäynninohjaaja sekä psykiatrinen sairaanhoitaja, jotka ovat palkattu Korona-avustuksella. Opetusta järjestetään Friisilän koulun pääkoululla.

Koulunkäynninohjaajat

Friisilän koulun koulunkäynninohjaajat lukuvuonna 2020-2021:

Johanna Tanhuanpää, TOI

Katja Rehmonen, TOI

Mona Anttila, TOI

Inkeri Hiilka, TOI

Anna Venho, valmo

Tiina Karlström, 1.-2.startti

Shkurte Selmani-Oksmanin, 3.-4.H (Vammaispalvelu 30h/ 8.25h Tasa-arvohanke)

Ella Suikki, 4.-6.H

Pauliina Laakso, 7.-9.H

Maarit Koivuniemi, 2.lk + APIP

Mari Räisänen, 4.lk

Laura Elomäki 5.lk + APIP

Marianne Saloaro, 6.lk + taksit

Ohjaajat hankerahalla:
Markus Kaapro, 1.lk (Tasa-arvohanke)
Mari Heinonen, 3.lk (Korona-avustus)
Noora Rantanen, etappi (Korona-avustus)

Henkilökohtaiset avustajat:

Sari Laaksonen, henkilökohtainen ohjaaja TOI- opetus
Akseli Kouki, henkilökohtainen ohjaaja 5.lk

Friisilän koulu ottaa tänäkin lukuvuotena vastaan työharjoittelijoita sekä opetusharjoittelijoita. Pääasiassa otamme vastaan vain koulunkäynnin ohjaaja- sekä erityisopettaja harjoittelijoita.

Vakituisten avustajien lisäksi koulussa on TE-toimiston kautta tullut avustaja:

Rosa Vuorela ajalla 7.9.-18.12.2020

Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskuntatoiminnalla edistetään oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista.

Oppilaskunnan hallituksen vastuopettajat:

Eva-Kaisa Wilkko, elo

Fanni Sarkkinen, lo valmo

Oppilaskunnan hallituksen valitseminen:

Edellinen hallitus kokoontuu syyslukukauden alussa ja jatkaa toimintaansa syyslukukauden loppuun asti. Joulukuussa järjestetään vaalit, joissa valitaan uudet hallituksen jäsenet. Uusi hallitus aloittaa toimintakauden tammikuussa. Luokasta valitaan edustaja ja varaedustaja. Hallitukselle valitaan puheenjohtaja sekä sihteeri, jotka valmistelevat kokoukset yhdessä vastuopettajien kanssa.

Oppilaskunnan hallituksen toiminta:

Hallitus kokoontuu joka toinen torstai pitkällä välitunnilla. Hallitus ideoi ja päättää lukukauden alussa tulevan lukukauden tapahtumat. Hallitus tiedottaa koulun oppilaita ilmoitustaulun, kuulutusten ja luokkakokousten kautta. Lisäksi oppilaskunnan hallitus käyttää viestintään koulun tilojen televisioita. Hallitus vie eteenpäin oppilailta ja luokkakokouksista tulevia koulun toimintaan liittyviä ideoita ja ehdotuksia.

Lukuvuoden 2020-2021 aikana järjestetään seuraavat tapahtumat: lapsen oikeuksien viikko, terve elämä-haasteet, vaalit, Talent-kilpailu, ystävänpäivän ja vapun tempauksia sekä osallistutaan lasten parlamenttiin. Tapahtumat järjestetään mahdollisuuksien mukaan rajoitukset ja ohjeistukset huomioon ottaen.

Toimintakalenteri / koulupäivän muutokset:

Syksy 2020

KUUKAUSI	PVM/TAPAHTUMAT
elokuu	14.8. Ryhmäyttämispäivä 26.8. MOK-koulutus 27.8. Oppilaskunnan hallituksen 1. kokous Työterveyskysely henkilökunnalle
syyskuu	7.9. MaPa-koulutus pienten oppilaiden opettajille 8.9 Read Hour 10.9. koulukuvaus Kunta 10-kysely henkilökunnalle Välkkäreiden valinta ja koulutus
lokakuu	20.10. klo 14.15 MaPa-koulutus Friisilän henkilöstölle Uuden koulukirjaston vihkiäiset
marraskuu	vko 47: oppimiskeskustelut (1.,4.,6.lk), telinejumbpaviikko vko 47 Lapsen oikeuksien viikko (oppilaskunta) vko 48 Adventtihartausvideo (srk) 4.11. henkilökunnan Verso-koulutus 5.11. Oppilaiden ja Verso-ohjaajien koulutus Frivan ja välkkäreiden yhteinen heijastinkampanja
joulukuu	Oppilaskunnan vaalit Mahdollisesti joulujuhla ulkona Lucia-kulkue Musiikkipainotteisen opetuksen joulukonsertti vko 51 Joulukirkkovideo (srk)

Kevät 2021

KUUKAUSI	PVM/TAPAHTUMAT
tammikuu	vko 4 oppimiskeskustelut (2.,3.,5.lk)
helmikuu	2.2. Perusopetuksen puolikas vesopäivä laskiaisrieha
maaliskuu	Oppilaskunnan Talent-kilpailu Välkkäreiden sisävälkät Liikkuva koulu- nykytilan arviointi Pääsiäishartaus 30.3.-1.4. välisenä aikana

huhtikuu	23.4. Kirjan ja ruusun päivä
toukokuu	Vappupiknik eli kevätjuhla ulkona Friisilän rock Musiikkipainotteisen opetuksen kevätkonsertti KevätkirKKo Kerttulassa 2.-3.5. välisenä aikana Leiripäivä Viherlahden leirikeskuksessa (2.lk) Kutosten potkijaiset 6.lk vastaan opettajat pesäpallo-ottelu

Huhti-tai toukokuussa pidetään musiikkipainotteisten oppilaiden kevätkonsertti yhdessä Vaisaaren musiikkiluokkien kanssa ja Friisilä Rock, jos yleinen yleinen koronatilanne sen mahdollistaa. Päivät tarkentuvat myöhemmin.

Friisilän koulun 5.-6.luokat järjestävät 2-4 diskoa oppilaille lukuvuoden aikana, jos korona-tilanne sen sallii..

Friisilän koulussa on otettu käyttöön hyvinvoinnin-, turvallisuuden, oppilashuollon, oppilaskunnan, välkäreiden ja musiikkipainotteisen opetuksen vuosikellot.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteystiedot

Friisilän aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Friisilän koulun tiloissa klo 8.00 – 16.00 välisenä aikana. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat toimivat aamupäivän koulunkäynnin ohjaajina omissa luokissaan. Vuosikello syyslukukauden osalta on suunniteltu 9/2020

frisila.ip-toiminta@raisio.fi

H-luokkien aamupäivä- ja iltapäivä toiminta-aika on klo 7-16.00.
Toi-opetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta 7-17.00

Kehittäminen ja arviointi

Friisilän koulun opettajien ja ohjaajien työnkuvat määritellään syyskuun loppuun mennessä. Työtehtävät on jaettu tasapuolisesti ja työajan seuranta on jokainen työntekijän velvollisuus. Työaikaseurantaa mietitään sekä tiimi- että yksilökehityskeskustelujen yhteydessä loka -helmikuussa.

Pyrimme kehittämään koulullemme sellaiset rakenteet, jotka tukevat osallisuutta, hyvinvointia ja monikulttuurisuuden ymmärtämistä. Jatkamme luokkatasotiimien kehittämistä, jotta pystymme tukemaan erilaisia oppijoita lähikoulussamme. Jatkamme myös musiikkipainotteisen opetuksen, integraatiomallin, tiimiopettajuuden, S2 – opetuksen sekä erityisopetuksen rakenteen kehittämistä.

Yhteisiin toimintatapoihin ja käytänteisiin kiinnitämme erityistä huomiota lukuvuoden aikana niin henkilökunnan kuin oppilaidenkin toiminnassa. Työstämme työyhteisön pelisäännöt lukuvuoden 2020-2021 aikana.

Jyväskylän yliopistossa on useamman vuoden aikana kehitetty **yhteisöllisen johtajuuden ja johtamisosaamisen mittaria**, jota on jo testattu eri koulutusasteilla suomalaisissa, ruotsalaisissa ja kanadalaisissa oppilaitoksissa. Mittarissa on 17 väittämää, joihin vastaamalla kartoitamme henkilöstön yhteistä toimintaa, yhteistä oppimisprosessia, yhteisten kokemusten merkityksellistämistä ja tulevaisuuden kohtaamista. Friisilän koulun on ilmoittanut halukkuutensa yhteisöllisen johtajuuden ja johtamisosaamisen mittarin kokeiluun.

Henkilökunta vastaa työterveyshuollon ja kunta 10-kyselyihin. Kyselyjen tulokset käsitellään henkilökunnan kokouksissa.

Syyslukukaudella rehtori pitää tiimikehityskeskustelut. Henkilökohtaiset kehityskeskustelut pidetään helmikuun loppuun mennessä jokaiselle työntekijälle.

Läksyparkki on yksi oppilashuollon tukimuoto ja se toteutetaan luokkatasotiimeittäin. Tukiopetusta annetaan oppilaille perusopetuslain 16§ mukaan ja se toteutetaan myös tiimeissä.

Koulun kehittämistavoitteet

Friisilän koulun toiminta-ajatus

Koulumme ilmapiiri on osallisuutta edistävä ja kannustava. Painotamme toiminnassamme yhteisöllisyyttä, sosiaalisia taitoja, toisen huomioonottamista ja monikulttuurisuuden sekä erilaisuuden hyväksymistä. Oppilaskuntaan kuuluvat kaikki koulumme oppilaat. Vuosiluokittainen oppilasedustaja kuuluu koulumme oppilaskunnan hallitukseen, jonka aloitteina koulussamme on vietetty erilaisia teemapäiviä sekä saatu oppilaiden mielipide näkyväksi.

Koulussamme jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään oppimiseen ja oppijana kehittymiseen sekä ihmisenä kasvamiseen. Oppilaita ohjataan asettamaan itselle realistisia, yksilöllisiä ja yhteisiä tavoitteita. Arviointia annetaan koko oppimisprosessin ajan ja se on luonteeltaan rakentavaa ja osallisuuteen kannustavaa. Käytämme tieto- ja viestintätekniikkaa oppitunneilla. Joustavat opetusjärjestelyt, tiimiopettajuus, ajanmukaiset opetusmenetelmät ja henkilökunnan tekemä tiivis yhteistyö tukevat päämäärien saavuttamista. Terveystenhoitaja, koululääkäri, psykiatrinen sairaanhoitaja, koulupsykologi, kuraattori, koulunkäynninohjaajat, luokan- ja aineopettajat sekä erityisluokanopettajat ovat oppimisen ja kasvamisen tukena.

Friisilässä järjestetään Raision alakoulujen musiikkipainotteinen opetus. 1.-2.luokilla toteutetaan valinnaisena musiikki kylpyä ja musiikkipainotteista opetusta järjestetään 3.luokalta lähtien. Koulussamme järjestetään Raision kaupungin valmistava opetus VALMO, sekä TOI- (toimialueittain) ja H-(kehitysvammaiset lapset ja nuoret), startti- ja etappiluokkien opetus. Koulussamme huomioidaan oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia liikkuvan koulu- ja Kiva koulu projektimme myötä. Vanhempainyhdistys Friva ry on mukana koulun toiminnassa tukien koulun ja kodin välistä yhteistyötä. Friisilän koulussa järjestetään kerhotoimintaa tukemaan lasten yksinäisiä iltapäiviä ja ehkäisemään syrjäytymistä.

Koulutamme oppilaita ja henkilökuntaa TVT-osaamisessa.

Tavoitteenamme lukuvuonna 2020 -2021 on ...

- tukea aikuisten ja lasten hyvinvointia
- tiimiopettajuus
- aktivoida luokkia käymään viikoittain koulun kirjastossa ja lukemaan luku tason mukaisia kirjoja ja innostumaan lukemisesta
- kannustaa lapsia koulumatkaliikuntaan
- toteuttaa koulun yhteisöllisyyttä lisääviä koko koulun tapahtumia sekä salihetkiä koronatilanne huomioiden
- vakiinnuttaa välkkäritoiminta osaksi oppilaiden toimintakulttuuria
- Arviointiviikot vko 47 ja 4.
- Monialaisilla viikoilla (47 ja 4) koulussamme opiskellaan monialaisesti teeman " Terve elämä " ympärillä. Myös Raision sivistystoimen vuoden teema "kaikenlainen lukutaito" huomioidaan monialaisella viikolla, kun teemaa käsitellään kaikenlaisen lukutaidon keinoin. MOK-viikko on suunniteltu yhteistyössä Otavan oppimisen palvelujen kanssa.
- rakentaa toiminnallisen oppimisen kulttuuria: lisätä oppituntien toiminnallisuutta, mahdollistaa liikunnalliset siirtymät päivän aikana
- etsiä rakenteellisia ratkaisuja lähikouluperiaatteen toteuttamiseen (tuen ja maahanmuuttajalasten tukeminen)

Hankkeet ja painopistealueet, joissa koulu on mukana

1. Liikkuva koulu

Friisilän koulusta osallistutaan kaupungin koulujen välisiin urheilukilpailuihin luokkajoukkuein mikäli niitä tänä vuonna päästään järjestämään. Syksyllä kilpailuita järjestetään, mutta keväällä osallistumme sählyyn, jalkapalloon, hiihtoon sekä uintiin (alkuopetus). Lisäksi keväällä on viidensien luokkien luontokisat. Liikuntatiimi osallistuu lokakuussa Lounais-Suomen Liikkuva koulu ja opiskelu -seminaariin. Liikuntatiimiin kuuluu lukuvuonna Ossi Rumpunen (vetäjä, koululiikuntavastaava), Mia-Maria Jokinen (kerhot), Henri Rajala (välkkärit ja välineet) sekä Samuli Lax (välkkärit ja välineet). Tiimi kokoontuu tarpeen mukaan kuukausittain.

Välkkäritoimintaa jatketaan ja uusia välkkäreitä koulutetaan syksyn aikana. Välkkärit vetävät välitunneilla leikkejä ja pelejä sekä huolehtivat välkkävälinelainaamosta. 1.-2.luokkalaiset saavat uimaopettajan opetustunteja noin 10h/oppilas/lukuvuosi. Lisäksi 3.-6.luokkalaisille heikommille uimareille tarjotaan uinnin tukikerhoa.

Arviointiviikoilla 47 ja 4 järjestämme mahdollisuuksien mukaan telinevoimisteluviikot, jolloin telineet ovat koko päivän salissa valmiina luokkien käyttöä varten.

Keväällä pelataan perinteinen opettajat vastaan 6.luokkalaiset pesäpallopelejä ja järjestetään muuta liikunnallista toimintaa (teemapäivä 8-12) ja laskiaisien tienoilla pidetään keleistä riippuen pidennetyt pitkän välkän mittainen talviliikuntatempaus. Opettajat varaavat itse luokalleen sopivan määrän vuoroja jäähallista, uimahallista sekä suksilainaamosta.

Liikuntavälineistöä päivitetään tarpeen mukaan: syksyllä täydennetään luokkien omat välituntiliikuntakorit ja hankitaan välkkälainaamoon uusia välineitä. Friva tukee liikuntavälinehankintoja.

2. KiVa Koulu

KiVa Koulu - Kiusaamisen Vastainen Koulu - toimenpideohjelma perustuu tutkimustietoon kiusaamisesta ja sen vastaisista toimenpiteistä. Se tarjoaa koululle välineitä sekä kiusaamisen ennalta ehkäisemiseen että kiusaamistapausten selvittelyyn.

Kun KiVa-tiimi saa tiedon kiusaamistapauksesta, asian selvittäminen aloitetaan keskustelemalla ensin kiusatun oppilaan kanssa, ja sen jälkeen jokaisen kiusaamiseen osallistuneen oppilaan kanssa erikseen. Kiusaajien kanssa sovitaan, miten he muuttavat käyttäytymistään. Tilannetta seurataan, jotta varmistetaan, että kiusaaminen on todella loppunut. Kiusatulle oppilaalle voidaan nimetä tukioppilas/tukioppilaita. Huoltajia tiedotetaan kiusaamistapauksista.

KiVa Koulu-ohjelmassa on tuntisuunnitelmat 1.-, 4- ja 7. luokille. Koulun kiusaamista ennaltaehkäisevässä toiminnassa (tapakasvatus, tunnetaidot yms.) pyritään laittamaan hyvät ideat kiertoon.

KiVa-ohjelman mukaiset kiusaamiskyselyt tehdään keväällä. Tarvittaessa koululla on käytössä myös oma kysely esim. syyslukukaudella tehtäväksi.

Koulun KiVa-tiimiläiset ovat lukuvuonna 2020–2021 Iina Rindell, Alekski Kotiranta ja Sanna Turunen. Tiimi kokoontuu pääasiassa torstaisin pitkällä välkällä.

3. TVT:

Friisilän koululla on kaksi digitutoria, jotka huolehtivat toimivista laitteista, tunnuksista ja vaihdettavista salasanoista sekä pitävät ohjattuja TVT-tunteja TVT-polun mukaisesti. Friisilän koulun digivihko opastaa opettajia Friisilän TVT-käytännöissä. Digitutorit Jarkko Aarnio ja Samuli Lax jakavat luokille pidettävät tunnint sen mukaisesti, miten ne sopivat kunkin luokan tarpeisiin ja työjärjestykseen. Samuli Lax huolehtii 1. luokkien tunnuksien käyttöönotosta. Digitutorit ovat tukena 5.-6 luokkien Chromebook-kokeilussa. Näiden luokkien oppilaiden osaamista hyödynnetään koko koulun oppilaiden apuna.

Sometutor Saara Juutinen on pitänyt netiketistä ja nettikiusaamisesta oppitunnin kuudesluokkalaisille syyskuussa 2020.

TVT-koordinaattori Minna Taatilan e-Raision sivustolta henkilökunta saa tietoa TVT-koulutuksista. Tiivis yhteistyö Raision koulujen digitutoreiden kanssa luo yhteisiä käytäntöjä TVT-opetukseen.

4. Kaikenlainen lukutaito

Friisilän koulun kirjaston kehittämisestä ja käyttämisestä vastaa koulun lukutiimi. Koulun kirjastoa päivitetään uusilla kirjoilla sekä lehdillä. Jokaiselle luokalle on varattu lukujärjestykseen lukutunti, jonka aikana koulun kirjasto on varattu luokan käyttöön. Lukutiimi vinkkaa oppilaille sopivaa lukemista kirjavinkkauksen sekä opettajille jaettavan materiaalin muodossa.

Friisilän kouluun on tehty lukemisen vuosikello. Vuosikelloon on kirjattu lukutiimin suunnittelemat tapahtumat tulevalle lukuvuodelle. Tulevia tapahtumia: uusi kirjasto käyttöön, Read hour, liputuspäivät liittyen kirjallisuuteen ja suomen kieleen sekä kirjan ja ruusun päivä.

Lisäksi koululle on laadittu Kaikenlainen lukutaito -vuosikello, josta selviää, kuinka monialaista oppimiskokonaisuutta toteutetaan Friisilän koulussa. Lukutiimi kokoaa vinkkejä opettajille aiheiden käsittelyyn luokissa.

Kaikenlainen lukutaito kokonaisuudet Friisilän koulussa:

elo-syyskuu Kulttuuritietämys
loka-marraskuu Lukemisen ilo kaikille
joului-tammikuu Kuvien ja symboleiden lukeminen
helmi-maaliskuu Medialukutaito
huhti-toukokuu Kielitietoisuus

Lukutiimi tekee yhteistyötä kaupungin kirjaston kanssa ja osallistuu kirjastopalaveriin. Kirjastolta tilataan luokkien käyttöön kirjasarjalaatikoita.

Oppimisen arvioinnin tavat ja käytänteet Friisilän koulussa

Toteutetaan Raision OPS 2016 mukaisesti asettaen oppimistavoitteet yhdessä oppilaiden kanssa keräten portfoliota osaamisesta. Oppimisen arvioinnissa huomiota kiinnitetään oppilaiden itsearviointiin, vertaisarviointiin sekä formatiiviseen arviointiin.

Osaamisen arviointi:

Friisilän koulussa oppimiskeskustelut suoritetaan kahden arviointiviikon aikana:

Vko 47; 16.-20.11.2020 (1.,4.,6.lk)

Vko 4; 25.-29.1.2021 (2.,3.,5.lk)

Oppilaat ovat koulussa klo 9.00 – 13.00 ja koulun henkilökunta 8.00 – 16.00. Oppimiskeskustelut suoritetaan opetustuntien ulkopuolella. Järjestämme oppimiskeskustelut kahden viikon arviointijaksoissa, koska tulkkien tarve Friisilän koulussa on suuri. Pyrimme rakentamaan tulkkipäivät niin, että eri kielen tulkki olisi koko iltapäivän koululla.

Muuten arviointi toteutetaan Raision OPS 2016 mukaan.

Valinnaisten aineiden periaatteet Friisilän koulussa

Syyslukukaudella valinnaisaineet toteutetaan luokittain oppilaiden esittämien toiveiden mukaisesti lyhyemmissä jaksoissa. Valinnaisaineet järjestetään torstaisin samaan aikaan kaikilla luokilla klo 13.15-14.00. Musiikkipainotteisen opetuksen valinneilla oppilailta valinnaisuus käytetään musiikin opetukseen torstaisin klo 13.15-14.45.

3. luokat

3. luokkalaisten valinnaisainetunti pidetään torstaisin 13.15-14.00 tai toisinaan joka toinen viikko 13.15-14.45. Oppilailta kysytyjä ehdotuksia tuli paljon. Koska opettajia on vain kaksi, päädyttiin siihen, että

valinnaisaineen tunnit ovat sisällöltään vaihtuvia. Tuntien sisältöinä on liikuntaa, savitöitä, kotitaloutta, askartelua, leikkimistä sekä kuvataidetta.

4. luokat

4AB- luokkien valinnaisainetunti pidetään syyslukukaudella luokkatasoisesti torstaisin klo 13.15-14.00. Oppilaiden ehdotusten pohjalta koottiin lista mahdollisista valinnaisaiheista. Oppilaiden esittämien toiveiden mukaisesti valittiin ensimmäisen jakson aiheeksi neljä suosituinta toivetta. Valinnaisaineryhmä jaetaan kahteen pienempään ryhmään. Jokainen ryhmä osallistuu kuhunkin alla olevaan valinnaisainekokonaisuuteen.

5.luokat

5ABC luokkien valinnaisainetunti pidetään torstaisin klo 13.15-14.00. Oppilaiden ehdotusten pohjalta koottiin kuuden aiheen lista mahdollisista valinnaisaiheista. Oppilaat saivat sen jälkeen valita kolme mieluisinta aihetta. Kolme eniten kannatusta saanutta valittiin. Valinnaisaineryhmä jaetaan kolmeen pienempään ryhmään. Jokainen ryhmä osallistuu kuhunkin alla olevaan valinnaisainekokonaisuuteen.

I.Palloilu

II Liikuntaleikit ja temppuilu

III Elokuva (elokuvan kuvaaminen, muokkaaminen ja katsominen)

6. luokat

Oppilaiden ehdotuksista kerättiin lista mahdollisista valinnaisaiheista. Kuudennen luokan oppilaat jaettiin kolmeen ryhmään, joissa valinnaisuus toteutuu mahdollisimman hyvin. Valinnaista pidetään joka toinen viikko kaksi tuntia yhteen klo 13.15- 14.45.

H-luokkien valinnaisuudet tapahtuvat opetuksen sisällä jatkuvan periaatteen idealla. Oppilaat opiskelevat eri oppiaineissa joustavissa ryhmissä, joissa valinnaisuutta on mm. työskentelytavoissa, oppimisympäristössä, materiaaleissa ja oppimisen muodoissa. Arviointiviikoilla 47 ja 4 oppilailla on teemaviikot, jolloin valinnaisuus kohdistuu ilmiöihin. Kerran kuukaudessa on mahdollisuus toteuttaa valinnainen, yhdessä tuotettava ilmiö.

Friisilän koulun valinnaisainejaksot tarkistetaan tammikuussa.

Kolme jaksoa kevätlukukaudella järjestyy seuraavasti:

1. jakso vko 2-9 (6.krt)
2. jakso vko 10-15 (6 krt)
3. jakso vko 16-21 (6 krt)

Valinnaisten aiheet valitaan oppilaiden eniten ääniä saaneista ehdotuksista. Tilanteen salliessa valinnaisaineet järjestetään 3.-4. luokkien ja 5.-6 luokkien kanssa yhteisesti.

Toiminta

Työ- ja loma-ajat

Syyslukukausi ke 12.8.- la 19.12.2020
syysloma ma 12. - su 18.10.2020

Kevätlukukausi to 7.1. - la 5.6.2021
talviloma ma 22. - su 28.2.2021

Friisilän koulussa ei pidetä lauantaikoulupäivää lukuvuonna 2020- 2021.

Päivittäinen työaika ja koulupäivän jaksotus (oppi- ja välituntien pituudet)

Friisilän koulussa oppi- ja välitunnit jaksottuvat seuraavasti:

Oppitunnit: *Välitunnit:*

klokko
8.10 - 8.55
8.55 - 9.40 9.40 - 10.10 pitkä liikuntavälitunti
10.10 - 12.00 12.00 - 12.15 välitunti
12.15 - 13.00 13.00 - 13.15 välitunti
13.15 - 14.00 14.00 - 14.15 välitunti
14.15 - 15.00

- Klo 10.15 - 12.10 oppilaat ruokailevat aikataulun mukaisesti.
- Opettajan pitäessä kaksi oppituntia yhteen, hän ilmoittaa siitä koteihin etukäteen.

TET-jaksojen ajankohdat ja pajatoiminta

8.-9.H -luokkien pojat osallistuvat Raision kaupungin nuorten työpajan toimintaan torstaisin. He lähtevät koululta Alhaistentien pajalle klo 8.10 ja tulevat takaisin ruokailemaan kouluun. Yläkoulun tyttöjen osallistumista Raision Pinskujen pajatoimintaan pyritään jatkamaan, kunhan toimitilojen remontti valmistuu vuodenvaihteessa.

Kodin ja koulun yhteistyön järjestäminen lukuvuonna 2020-2021

Kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä pyritään lisäämään oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta (Raision OPS 2016). Friisilän koulun oppilashuoltosuunnitelmassa on päivitetty ja siihen on kirjattu koulun toiminta.

http://www.raisio.fi/palvelut-a-o/opetus-ja-kasvatus/koulut/friisilan-koulu/fi_FI/oppilashuolto/

Yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilashuolto luo koulu yhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat ongelmien ennalta ehkäisyä, varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Fräsilän yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello

Elokuussa koulun alkaessa vietetään Yhteisöllistä viikkoa ensimmäisen kouluviikon ajan. Silloin on oppilaiden ryhmäyttämistä, tehtävärata ja tutustumista kouluun mm. turvakävelyn ja kummitoiminnan avulla.

Lukuvuoden aikana toteutetaan oppilaille ja huoltajille hyvinvointikysely, jonka tulosten pohjalta yhteisöllistä oppilashuoltoa kehitetään ja uusia toimintamalleja luodaan.

Koulutulokkaiden tutustumispäivä järjestetään kevätlukukauden lopulla.
Koulun oma KiVa-kysely päivitetään syyslukukauden aikana.

Fräsilän koulu saa yhteisökasvattajan 9.-29.11.2020. Kolmen viikon aikana hän työskentelee kohdennetusti eri luokkatason oppilasryhmien kanssa.

Vanhempainyhdistys

Fräsilän vanhemmat ry aloittaa 20. toimintavuotensa rekisteröitynä yhdistyksenä syksyllä 2020. Yhdistyksen tarkoituksena on

- edistää oppilaiden, heidän vanhempiansa ja koulun välistä yhteistoimintaa
- tukea kotia ja koulua hyvän oppimis- ja kasvuympäristön luomisessa edistäen siten lasten tasapainoista ja monipuolista kehitystä
- tuoda esiin vanhempien kannanottoja koulua ja kasvatusta koskeviin kysymyksiin
- toimia oppilaiden vanhempien yhteistyöelimenä
- ottaa kantaa alueellisiin suunnitelmiin ja päätöksiin.

Toimintasuunnitelma 2020-2021

Yhdistys aikoo tulevana toimintakautena toimia seuraavasti:

- kustantaa MOK -viikon (Monialainen oppimiskokonaisuus - monialainen lukutaito) Otavan oppimisolun opetuskäyttöön. Vuoden teemana on “Terve elämä” ja MOK -viikot ovat vko 47 ja 4.
- osallistua koulun kulttuuripolkuhankkeen toteutukseen ja kustannuksiin. FriVa kustantaa 6-luokkalaisten Turun Linnan pääsyliput, sekä mahdolliset opaskulut 5-luokkalaisten vierailusta Turun Tuomiokirkkoon.
- hankkia välituntivälineitä luokkien käyttöön
- hankkia musiikkivälineitä koulun käyttöön
- hankkia koululle xylitol-pastilleja
- organisoida 1-2lk. oppilaille Friisilä -paitatilauksen
- olla mukana järjestämässä syksyllä 2020 heijastinpäivää yhdessä koulun kanssa
- luoda oman ilmeen, jossa koulun oppilaskunta toimii apuna. FriValle luodaan oma logo.
- FriValle perustetaan omat sivut Friisilän koulun nettisivuille, jonne tuodaan näkyväksi FriVan ja koulun kanssa yhteinen vuosikello
- tehdä FriVan toiminnasta esittelyvideon, joka on lähetettävissä koulun vanhemmille ja nähtävissä FriVan omilla sivuilla
- kustantaa kannustepalkintoja hyvin koulussa menestyneille, erityisesti ansioituneille ja reiluille kavereille koulun päättyessä keväällä (stipendit ja tsempparit)
- osallistua ja reagoida koulua, vanhempia ja lapsia koskeviin ajankohtaisiin ja alueellisiin asioihin

Koulun edustajana vanhempainyhdistyksessä on mukana tällä kaudella Heidi Varjo.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö lukuvuonna 2020-2021

Friisilän koulussa toimii kaksi esiopetusryhmää. Yksi ryhmä on sijoitettu Varpeen päiväkotiin. Esiopetusryhmien ja alkuopetuksen luontevia yhteistyömuotoja ovat esim.teemapäivät tai yhteiset oppitunnit. Muita mahdollisia yhteistyömuotoja ovat juhlat, retket ja tapahtumat. Yhteistyössä painottuvat toiminnallisuus, tutkiminen, kokeileminen ja leikki.

Syyskuun aikana esi- ja alkuopettajat kokoontuvat yhteisen vuosikellon suunnitteluun ja päivittämiseen.

Yhteistyö aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa

Friisilän alueen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Raision kaupungin omana toimintana klo 8.00 – 16.00 välisenä aikana. Toimintaan pääsee mukaan kaikki määräaikaan mennessä ilmoittautuneet. Iltapäiväohjaajista 2/3 ovat koululla luokkaohjaajina aamupäivän.

Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa

6.luokat osallistuvat Yrityskylään keväällä 2021. Opettajat koulutetaan syksyllä 2020.

Kansainvälinen yhteistyö

Friisilän koululla ei ole ystävyyskaupunkitoimintaa lukuvuotena 2020-2021.

Muut yhteistyötahot ja -verkostot

Friisilän koulussa kehitetään aktiivisesti koulun kirjastoa. Yhteistyö kirjaston kanssa on tiivistä. Friisilässä on kolme MLL:n lukumummiä.

Friisilän koululla toimii yhteisöpedagogi 9.11-29.11. välisellä ajalla. Hän tapaa oppilaita luokkatasotiimeittäin.

Palolaitos järjestää turvallisuustunnin 2.luokan oppilaille.

Harkon kanssa teemme yhteistyötä tutustumalla näyttelyihin ja osallistumalla museon järjestämiin koululaisohjelmiin.

Liikuntapalvelut huolehtivat oppilaiden uinninopetuksesta ja oppilaskilpailuista.

Yhteistyö Rasion seurakunnan kanssa: Syyslukukaudella kouluille lähetetään adventtihartaus- ja joulukirkkvideot. Lisäksi seurakunnan väki käy kertomassa srk:n toiminnasta 1-2.luokkalaisille, oppilasryhmät voivat käydä tutustumassa kirkkoon ja hautausmaalle. Lähetys sihteeri käy kertomassa lähetystyöstä ja kansainvälisyydestä 2.luokkalaisille. Kevätkaudella on pääsiäishartaus, virsilaulutunti 3.luokkalaisille, leiripäivä Viherlahden leirikeskuksessa 2.luokkalaisille ja kevätkirkko Kerttussa. Kevään yhteistyömahdollisuudet punnitaan tammikuussa; mitä on mahdollista toteuttaa ja millaisilla turvajärjestelyillä.

Tunnustuksettomille ja muihin uskontokuntiin kuuluville järjestetään adventti/pääsiäishartauden ja joulukirkon aikana muuta vastaavaa ohjelmaa.

Kerhotoiminnan toteuttaminen

Friisilän koulun kerhotoiminta on kaikille oppilaille tarkoitettua vapaaehtoista toimintaa. Sen tavoitteena on aktivoida lasten koulupäivän jälkeistä aikaa sekä edistää oppilaiden vapaa-ajantoimintaa. Kerhotoiminnalla voidaan mahdollistaa uusien harrastusten aloittaminen matalankynnyksen tutustumisen kautta. Pandemiatilanteesta johtuen, kerhot järjestetään ainakin lukuvuoden alussa luokkatasoisena, etteivät ryhmät sekoitu.

Koulussa järjestetään monipuolisesti erilaisia kerhoja kaiken ikäisille oppilaille. Kerhovalikoima on pyritty rakentamaan siten, että huomioidaan oppilaiden ja kotien toiveet ja kiinnostuksen kohteet. Kerhotoimintaa järjestetään niin koulun henkilökunnan kuin yhdistysten ja seurojen kautta.

Kerhotoimintaa koordinoi luokanopettaja Mia-Maria Jokinen, joka toimii linkkinä niin kodin ja koulun kuin koulun ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä.

Oppilaat saavat kiinnostuksensa mukaan koulun kerhon vetäjältä tai kerhovastaavalta eri kerhoista tiedotteita, joiden mukana on aina ilmoittautumislomake. Huoltajan tulee täyttää lomake, jos oppilas haluaa osallistua kerhoon. Lisäksi huoltajia informoidaan kerhoista wilman kautta ja myös sitä kautta voi

varata lapselleen kerhopaikan. Oppilaat valikoituvat kerhoihin ilmoittautumisjärjestyksessä. Etusijalla ovat oppilaat, jotka eivät vielä ole saaneet aiemmin kerhopaikkaa. Kerhovalinnoista ilmoitetaan jokaiselle oppilaalle ja heidän huoltajilleen erikseen Wilman kautta sekä kerhovastaavalta saatavan tiedotteen kautta.

Kerhopaikat pyritään jakamaan tasapuolisesti siten, että jokaisella koulun oppilaalla on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen kerhoon lukuvuoden aikana.

Syksyllä 2020 Friisilän koulussa alkavat mm. seuraavat kerhot:

- Seurojen vetämät liikuntakerhot
- Koulun omat kerhot: malti-, bändi-, liikunta-, tanssi-, englanti-, kuvataide- sekä kotakerho.

Koulun juhlat, teema- ja tapahtumapäivät

Katso toimintasuunnitelma!

Koulun ulkopuolinen toiminta (retket, leirikoulut jne.)

Opintoretket

Lukuvuoden aikana kaikki koulun luokat tekevät opintoretkiä Raisiossa ja sen lähialueella ympäri vuoden. 3.-9.H tekee retkiä lähialueelle noin kerran kuukaudessa. Retkillä harjoitellaan arkielämässä tarvittavia taitoja ja tutustutaan lähiympäristössä havaittaviin ilmiöihin. 3.-9.H luokan oppilaat tekevät mahdollisuuksien mukaan päivän kestäväen kevätretken lähialueen ulkopuolelle huhti -toukokuussa 2021.

5. luokat tekevät kevätretken eteläiseen Suomeen huhti-toukokuussa 2021.

6.luokat tekevät kevätretken tai retkiä eteläiseen Suomeen (esim. Helsinki ja Tampere) huhti-toukokuussa 2020.

Leirikoulut

Friisilän koulussa ei pidetä leirikouluja lukuvuonna 2019-2020.

Vuosisuunnitelman käsittelypäivämäärä ja käsittelytapa

Henkilöstön viikkopalaveri 28.9.2020

Sari Aaltonen
Friisilän koulun rehtori

Friisilän koulun tasa-arvo - ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2018-2021

Sisällys

1. Jobdanto

2. Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoitus

2.1 Yhdenvertaisuuteen ja syrjintään kuuluvat käsitteet

2.2 Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä lainsäädäntö

3. Tasa-arvo - ja yhdenvertaisuustyön osa-alueet

3.1 Opetuksen järjestäminen

3.2 Opintosuoritusten arviointi

3.3 Elämäkatsomus, vakaumus ja mielipide

3.4 Etninen tausta, kansallisuus ja kieli

3.5 Seksuaalinen suuntautuminen

3.6 Seksuaalinen häirintä ja sen ehkäisy

3.7 Vammaisuus ja terveydentila

4. Toiminta syrjintä- ja häirintätapauksissa

5. Friisilän koulun tilanne

Lähteet ja lisätietoja

1.Johdanto

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta velvoittaa kouluja ja oppilaitoksia laatimaan tasa-arvosuunnitelman myös perusopetusta antavissa oppilaitoksissa. Yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että kouluilla ja oppilaitoksilla pitää olla suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja että kouluissa tehdään järjestelmällistä tasa-arvotyötä.

Tasa-arvon edistäminen kouluissa tarkoittaa sitä, että tyttöjä ja poikia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi koulupäivän kaikissa tilanteissa. Koulussa laadittava tasa-arvosuunnitelma on työkalu, joka ennaltaehkäisee sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää ja tukee sukupuolten tasa-arvon edistämistä koulun arjessa. Tavoitteena on myös, että tulevaisuudessa naiset ja miehet jakautuisivat eri tehtävätasolle ja eri ammatteihin nykyistä tasaisemmin kykyjensä ja taipumustensa mukaan. Tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa koulussa ei saa esiintyä syrjintää sukupuoleen tai muun henkilöön liittyvän syyn, kuten iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltoon että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä. Yhdenvertaisuuslaki, rikoslaki, tasa-arvolaki ja työlaainsäädäntö tarkentavat syrjinnän kieltoa eri elämänalueilla.

Tasa-arvon edistämässä ei ole kyse vain oikeudenmukaisuuden toteuttamisesta, vaan myös edellytysten luomisesta viihtyisän ja motivoivan oppimisympäristön syntymiseksi. Kun kaikkien osaamista ja työtä arvostetaan oikeudenmukaisesti, edistää se oppilaiden hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä. Tavoitteena on tasa-arvoinen, yhteistyökykyinen sekä tuloksekas työympäristö, jossa tasa-arvo on osa koko toimintakulttuuria. Tasa-arvon edistäminen on kaikkien koulun jäsenten velvollisuus. Erityisesti koulun johdon ja henkilökunnan sitoutuminen tasa-arvoa edistäviin tavoiteisiin ja toimenpiteisiin on tärkeää. Tasa-arvosuunnitelman perimmäinen tarkoitus on, että tasa-arvoajatus ja – tavoite saataisiin luontevasti sisällytettyä kaikkeen koulun toimintaan.

Koulun toiminnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi keskeisiä kehittämisalueita ovat

- syrjinnän tunnistaminen ja siihen puuttuminen
- toiminnan ja käytäntöjen yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden toteutuminen
- osallisuuden lisääminen.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista vaikeuttaviin asenteisiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Syrjivät asenteet ovat usein tiedostamattomia ja syrjivät rakenteet vaikeasti havaittavissa. Ilman asenteellisia muutoksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi tehtävät toimenpiteet jäävät vaikutukseltaan pinnallisiksi ja lyhytkestoisiksi. Tämä suunnitelma toimii pohjana Friisilän koulun tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistyölle. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään tarvittaessa, mutta vähintään kolmen vuoden välein. Koulun oppilashuoltosuunnitelma täydentää tätä suunnitelmaa.

2.Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoitus

2.1 Yhdenvertaisuuteen ja syrjintään kuuluvat käsitteet

Syrjinnällä tarkoitetaan yhdenvertaisuuslain 6 § mukaan:

- 1) sitä, että jotakuta kohdellaan epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa (välitön syrjintä);

- 2) sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa jonkun erityisen epäedulliseen asemaan muihin vertailun kohteena oleviin nähden, paitsi jos säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia (välillinen syrjintä);
- 3) henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri (häirintä);
- 4) ohjetta tai käskyä syrjiä.

Etninen syrjintä on ihmisten eriarvoista kohtelua sillä perusteella, että he kuuluvat tiettyyn etniseen tai kansalliseen ryhmään. Etnistä syrjintää voi olla myös erilaiseen asemaan asettaminen henkilö uskonnon tai kansalaisuuden perusteella.

Häirinnällä tarkoitetaan henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri.

Muodollisen yhdenvertaisuuden toteutuminen tarkoittaa sitä, että samanlaisessa tapauksessa ihmisiä tulee kohdella samalla tavoin. Tasapuolinen kohtelu on tärkeä hallinnon oikeusperiaate. Perustuslaki kieltää ihmisten asettamien erilaiseen asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Hallintolain 6 § mukaan viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Tosiasiallinen yhdenvertaisuuden toteuttaminen edellyttää yhteiskunnassa esiintyvän syrjintään perustuvan eriarvoisuuden aktiivista poistamista. Samanlainen kohtelu ei aina takaa yhdenvertaisuuden toteutumista, sillä ihmisten lähtökohdat ja mahdollisuudet ovat erilaiset. Yhdenvertaisuuden aktiivinen edistäminen voi merkitä poikkeamista samanlaisen kohtelun periaatteesta, jotta heikommassa asemassa olevien ryhmien tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuisi. Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen edellyttää myös välilliseen syrjintään puuttumista. Välillinen syrjintä on usein tahatonta ja perustuu esimerkiksi siihen, ettei näennäisesti puolueettoman säännöksen tai käytännön vaikutuksia erilaisiin ihmisiin tunnisteta.

Positiivinen erityiskohtelu tarkoittaa tietyn syrjinnälle alttiin ryhmän (esim. vanhukset, lapset, etniset vähemmistöt) asemaa ja olosuhteita parantavia erityistoimenpiteitä, jotka tähtäävät tosiasiallisen yhdenvertaisuuden turvaamiseen eivätkä asenteeltaan muodostu toisia syrjiviksi. Yhdenvertaisuuslain 7 § mukaan positiivisen erityiskohtelun on oltava pyrityn tavoitteen kannalta oikeasuhteista. Suppeassa oikeudellisessa tarkastelussa positiivisella erityiskohtelulla tarkoitetaan määräaikaiseksi suunniteltuja rekrytointiin, uralla etenemiseen ja oppilasvalintoihin liittyviä toimenpiteitä, joilla lisätään aliedustettujen ryhmien osuutta työpaikoilla, eri henkilöstöryhmissä ja oppilaitoksissa. Ennakoon suunnitellut painotukset vaikuttavat tilanteissa, joissa kahta muodollisesti pätevää hakijaa verrataan keskenään aliedustettua ryhmää edustavan hakijan eduksi.

Laajemmassa tarkastelussa positiivisella erityiskohtelulla tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla tuetaan eri ryhmien tosiasiallista yhdenvertaisuutta ja osallistumismahdollisuuksia eri elämänalueilla. Esimerkiksi romanilasten koulunkäyntiä tukevat erityisjärjestelyt sekä tulkkauksen ja erikielisten tiedotusmateriaalien käyttö huonosti suomea puhuvien henkilöiden kanssa asioidessa ovat tällaisia toimenpiteitä. Tässä tapauksessa voidaan puhua myös asiakaslähtöisestä palveluiden kehittämisestä.

Yhdenvertaisuuslain 5 § mukaan työn teettäjän tai koulutuksen järjestäjän on tarvittaessa tehtävä kohtuullisia mukautuksia vammaisten henkilöiden työhön tai koulutukseen pääsyn, työssä selviämisen ja työuralla etenemisen turvaamiseksi.

Kohtuullinen mukauttaminen tarkoittaa yksittäistapauksessa toteutettavia tarpeellisia ja asianmukaisia muutoksia ja järjestelyjä, joilla ei aiheuteta suhteetonta rasitetta esimerkiksi työnantajalle tai koulutuksen järjestäjälle, ja joilla varmistetaan vammaisten henkilöiden mahdollisuus nauttia tai käyttää kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia yhdenvertaisesti muiden kanssa. Kohtuullisilla mukautuksilla

edistetään vammaisten henkilöiden työllistymistä, työssä selviytymistä ja työn säilyttämistä, koulutusta ja elinikäistä oppimista.

2.2 Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä lainsäädäntö

- Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja sen muutos (1329-2014) 5a§
- 5 § (30.12.2014/1329).
- Tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa ja opetuksessa
- Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.
- 5 a § (30.12.2014/1329)
- Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa
- Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.
- Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:
  - 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
  - 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
  - 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintasuoritusta arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325 6 §:

- Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta
- Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.
- Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.
- Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

3. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön osa-alueet

3.1 Opetuksen järjestäminen

Opetussuunnitelman perusteissa todetaan:

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Perusopetus kartuttaa inhimillistä ja sosiaalista pääomaa. Inhimillinen pääoma koostuu osaamisesta ja sosiaalinen pääoma ihmisten välisistä yhteyksistä, vuorovaikutuksesta ja luottamuksesta. Yhdessä ne edistävät yksilöllistä ja yhteiskunnallista hyvinvointia ja kehitystä. Perusopetuksen tehtävänä on osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa. Perusopetus kannustaa yhdenvertaisesti tyttöjä ja poikia eri oppiaineiden opinnoissa sekä lisää tietoa ja ymmärrystä sukupuolten moninaisuudesta. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan oppimispolkunsu ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja.

Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Opetus lisää ymmärrystä kulttuurien moninaisuudesta ja auttaa hahmottamaan kulttuureita menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden jatkumoina, joissa jokainen voi itse olla toimijana. Elämän, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittamisen rinnalla korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Suomen perustuslain ja yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Opetuksen ja opetusaineistojen tulee tukea tasa-arvolain toteutumista.

3.2 Opintosuoritusten arviointi

Arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteet ja arviointiperusteet kerrotaan oppilaalle. Oppilaan ikä huomioiden oppilasta ohjataan asettamaan itse tavoitteita omalle oppimiselle. Arvioinnissa ei verrata oppilaiden suorituksia toisiinsa eikä arviointi kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arvioinnin tulee olla oppimista ohjaavaa. Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä ja opettajan on annettava oppilaalle jatkuvaa palautetta hänen edistymisestään. Oppilaalle on annettava mahdollisuus osoittaa osaamistaan erilaisilla tavoilla. Käyttäytyminen arvioidaan erikseen, eikä oppilaan käytös vaikuta yksittäisestä oppiaineesta saatavaan arvosanaan. Oppilaalla on oikeus saada tietoonsa opettajalta arviointiperusteiden soveltamisesta häneen. Perusopetuksen päättöarvosanat annetaan yhdenvertaisin perustein. Koulun sisällä on yhtenäinen arviointikulttuuri.

3.3 Elämänkatsomus, vakaumus ja mielipide

Syrjintä vakaumuksen perusteella on laissa kielletty, Kiellettyä on myös oman syrjivän käytöksen perusteleminen vakaumuksella. Syrjintä vakaumuksen perusteella tarkoittaa ihmisen elämänkatsomuksellisten arvojen loukkaamista. Raision perusopetuksen kouluissa kunnioitetaan ihmisten erilaisia elämäntapoja ja – arvoja. Ilmapäiri on erilaisia vakaumuksia kohtaan avoin ja erilaisiin vakaumuksiin suhtaudutaan yhdenvertaisesti. Koska epäkunnioittava suhtautuminen toisen vakaumukseen saattaa johtua tietämättömyydestä ja ennakkoluuloista, pyritään järjestämään mahdollisuuksia tutustua erilaisiin arvomaailmihin. Virallisessa tiedotuksessa ja henkilökunnan antamassa neuvonnassa kunnioitetaan erilaisia vakaumuksia ja erialisia arvopohjia. Ruokailussa otetaan huomioon vakaumukset sekä erityisruokavaliot.

3.4 Etninen tausta, kansallisuus ja kieli

Etnisestä taustastaan, kansallisuudestaan tai kielestään riippumatta kaikki ovat samanarvoisia. Oppilaiden, henkilökunnan ja vierailijoiden oikeutta etniseen ja kulttuuriseen identiteettiin kunnioitetaan. Rasismia ja etnistä syrjintää ei sallita. Tavoitteena on, että syrjintä ehkäistään jo ennalta.

Syrjintätapaukset tunnustetaan ja niihin puututaan välittömästi. Monimuotoisuutta arvostetaan ja keskustelemaan toimintakulttuuria kehitetään sekä tuetaan tasa-arvoista kohtaamista ja vuorovaikutusta. Pyritään huolehtimaan tukipalveluista, jotta esimerkiksi koulun ja kodin yhteistyötä voidaan toteuttaa oppilaan huoltajan äidinkielestä huolimatta. Erilaisia ajattelu- ja toimintatapoja sallitaan ja hyväksytään. Monikulttuurisuutta pidetään positiivisena resurssina, johon erilaiset ihmiset tuovat täydentävää osaamista. Monimuotoista osaamista pyritään hyödyntämään kaikessa toiminnassa.

3.5 Seksuaalinen suuntautuminen

Raision perusopetuksen kouluissa moninaiselle sukupuolen tai sukupuoli-identiteetin ilmaisulle ja sukupuoli-identiteetin kehittymiselle ja sen pohtimiselle annetaan tilaa ja aikaa. Oppilaan, henkilökuntaan kuuluvan ja vierailijan seksuaalista suuntautumista kunnioitetaan. Seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää ei sallita. Erilaisten ihmisten kohtaamisen ja arvostamisen kulttuuria tuetaan ja edistetään. Hyväksyvää, avointa ja sallivaa ilmapiiriä rakennetaan tietoisesti ja suunnitelmallisesti. Oppilaat ja henkilökunta ottavat toiminnassaan ja tiedotuksessaan huomioon seksuaalisen moninaisuuden. Seksuaalisesta moninaisuudesta kerrotaan ja keskustellaan oppitunneilla osana opetussuunnitelmia ja opetusta.

3.6 Seksuaalinen häirintä ja sen ehkäisy

Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan toisen koskemattomuutta. Seksuaalisella häirinnällä luodaan usein uhkaava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Sillä on yhtymäkohtia kiusaamiseen, mutta häirinnän ei tarvitse aina olla ilkeämielistä. Vakavimmillaan häirintä voi muuttua seksuaaliseksi väkivallaksi tai rikokseksi. Seksuaalinen häirintä voi olla esim.

- vihjailevia eleitä tai ilmeitä,
- härskéjä puheita, nimittelyä, kaksimielisii vitsejä,
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset,
- pornoaineiston esille asettamista, seksuaalisesti värityneet kirjeet, puhelinsoitot, sähköpostit tai muu sähköinen viestittely,
- fyysinen koskettelu, seksuaaliväritteiset ehdotukset tai vaatimukset,
- siihen voi liittyä myös seksuaalista väkivaltaa, esimerkiksi raiskaus tai sen yritys.

Kaikkia Raision perusopetuksen kouluissa opiskelevien tai työskentelevien tulee kohdella toisiaan kunnioittavasti ja tasavertaisesti. Minkäänlaista henkilöön tai ryhmään kohdistuvaa seksuaalista tai muuta häirintää – ei henkistä eikä fyysistä suvaita. Epäasialliseen kielenkäyttöön ja käyttäytymiseen puututaan. Jos oppilas on joutunut sukupuolisen häirinnän kohteeksi, tulee tämä ilmaista häiritsijälle ja mikäli tämä ei auta, tulee asiasta ilmoittaa opettajalle tai rehtorille. Tiedon saatuaan koulu ryhtyy poistamaan ongelmaa käytettävissä olevin keinoin. Toimenpiteet valitaan tapauskohtaisesti. Vakavimmat tapaukset ovat aina rikoksia ja niiden selvittely kuuluu poliisille.

3.7 Vammaisuus ja terveydentila

Ketään ei syrjitä vammaan tai terveydentilan perusteella. Ihmisen kohtelu on yhdenvertaista ja asiallista, on sitten kyse psyykkisestä tai fyysisestä sairaudesta tai vammasta. Oppilaalla (ja henkilökuntaan kuuluvalla) on oikeus päättää, mitä hän kertoo yhteisönsä henkilöille terveydentilastaan tai vammastaan. Asiasta sovitaan aina oppilaan huoltajan kanssa. Koulussa tehdään mahdollisuuksien mukaan erityisjärjestelyjä tai opiskelupaikka osoitetaan kouluun, jossa erityisjärjestelyt ovat mahdollisia. Näistä sovitaan erikseen asianomaisen kanssa. Esteettömät kulkureitit merkitään selkeillä opasteilla. Esteettömyys (portaat, hissit, ovet, wc-tilat, valaistus, hälyä ja kaikua vaimentavat materiaalit) varmistetaan suunniteltaessa uusia rakennuksia ja peruskorjatuissa vanhoja tiloja. Ovien avautumismekanismit suunnitellaan siten, että kaikki voivat käyttää samoja kulkureittejä. Viestintää (verkkosivut, oppaat, esitteet, opetusmateriaali, asiakirjat) kehitetään kaikkien saavutettavaan muotoon.

4.Toiminta syrjintä- ja häirintätapauksissa

Häirinnän ehkäiseminen:

Häirintää pyritään ennaltaehkäisemään seuraavin toimenpitein:

- Jokaisessa luokassa keskustellaan häirintään liittyvistä asioista.
- Eryteisesti kiinnitetään huomiota uusien oppilaiden sopeutumiseen kouluun.
- Koululla on kiusaamistapausten käsittelyyn selkeät toimintaohjeet esim. KiVa – koulutoiminnan mukaisesti.

Häirintään puuttuminen:

- Ensisijaisena vastuuhenkilönä on aikuinen (opettaja tai kuka tahansa muu henkilökuntaan kuuluva), joka on ensimmäisenä tilanteessa mukana.
- Keskustellaan asianosaisten kanssa ja selvitetään tilanteen kulku.
- Kirjataan tapahtumat.
- Järjestetään osapuolien kuuleminen ja sovitaan, että häirintä loppuu ja tehdään selväksi, mitä tapahtuu jatkossa, jos sopimus ei pidä.
- Sovitaan seurannasta.
- Ilmoitetaan asiasta vakavuusasteen mukaan huoltajalle, koulun oppilashuoltohenkilöstölle, koulukuraattorille jne.
- Suoritetaan mahdolliset rankaisutoimet.
- Oppilashuolto huolehtii, että sekä uhri että tekijä saavat tarvitsemansa tuen. Mikäli kyseessä on laajempi ilmiö, päätetään yhteisistä toimintatavoista.
- Seurataan, toistuuko tilanne.
- Jos tilanne toistuu, pyydetään tekijän huoltajat tulemaan koululle ja selvittämään tilannetta ja pohtimaan, mitä tehdään seuraavaksi. Vakavimmissa tapauksissa arvioidaan myös lastensuojelun ja poliisin tarve.

5.Friisilän koulun tilanne

Friisilän koulun tilannetta kartoitettiin toukokuun 2018 alussa oppilaskyselyllä. Ennen kyselyä oppilaiden kanssa käytiin keskustelemalla läpi termit syrjintä ja tasa-arvo. Kyselyyn vastasi kaikki koulun oppilaat, pois lukien valmistavan opetuksen oppilaat (10 kpl). Opettajat keräsivät luokkansa vastaukset ja ne koottiin koko koulun yhteisen tilanteen kuvaamiseksi.

Tulokset:

1.Onko koulussamme syrjitty oppilaita tai henkilökuntaa?

Kyllä – vastauksia 68 kpl Ei – vastauksia 208 kpl

1.lk 1321, 2.A 815, 2.B 214, 2.C 28, 3.A 116, 3.B 119, 3.C 313, 4.AD 810, 4.M 617, 5.AD 1012, 5.M 519, 6.AD 314, 6.M319, 4.-9.H 311

2.Onko koulumme tasa-arvoinen kaikille?

Kyllä – vastauksia 227 kpl Ei – vastauksia 42 kpl

1.lk 1618, 2.A 141, 2.B 151, 2.C 100, 3.A 134, 3.B 173, 3.C 160, 4.AD 171, 4.M 221, 5.AD 211, 5.M 195, 6.AD 152, 6.M 193, 4.-9.H 132

Suuri osa syrjintäkysymykseen kyllä – vastanneista oppilasta on koulumme nuorimpia oppilaita. Sama ilmiö on havaittavissa myös tasa-arvo – kysymyksen kohdalla.

Oppilaskunnan hallitus käsitteli kokouksessaan tuloksia ja tiedotti niistä koko koululle. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tuloksineen ovat olleet myös vanhempainyhdistyksen nähtävillä. Kysely on tarkoitus liittää osaksi jokavuotista kiusaamiskyselyä, jolloin koulumme tilannetta tarkistetaan joka vuosi. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään seuraavaksi kolmen vuoden kuluttua 2021, jolloin kysely suunnataan myös henkilökunnalle.

Lähteet ja lisätietoa

Yhteiseen ymmärrykseen tasa-arvosta, Opas oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman laadintaan;

Opetushallitus

Tasa-arvolaki

Yhdenvertaisuuslaki

Tasa-arvovaltuutettu

<http://www.yhdenvertaisuus.fi/>

Toiminta-alueittainen opetus

Toiminta-alueittainen opetus koostuu viidestä kokonaisuudesta, joiden tavoitteena on oppilaan toimintakyvyn kehittäminen ja ylläpito arjenhallinnan ja elämäntaitojen kautta. Kokonaisuudet ovat motoristen taitojen oppiminen, kommunikaatiotaitojen oppiminen, sosiaalisten taitojen oppiminen, kognitiivisten taitojen oppiminen sekä päivittäisten taitojen oppiminen.

Motoristen taitojen oppiminen

Hienomotoriikka:

- saksien käyttö
- käsiala ja kirjoittaminen
- solmujen tekeminen ja kengännauhojen sitominen ja avaaminen
- ruokailutaidot: haarukan ja veitsenkäyttö, leikkaaminen, voitelemine, mittaaminen, ruuanannostelu
- kätsisyys: vasen/oikea
- langan laittaminen neulansilmään
- piirtäminen
- liimaaminen
- värittäminen
- nyrkkiote, pinsettiote, kynäote
- esineiden siirtäminen oikeille paikoilleen
- rakentelu: palapelit
- molempien käsien samanaikainen käyttö: vetoketju, ompelu, kengännauhat
- muovailu, rypistely, repiminen
- tietoteknisten laitteiden käyttäminen
- viittominen

Karkeamotoriikka:

- Liikunnalliset perustaidot: juoksu, kävely, hyppääminen, heittäminen, kiinniottaminen, lyöminen, potkaiseminen, tasapaino, kiipeäminen, diakonaalikäynti (ristikkäistoiminnot), rytmisä liikkuminen, asennon muuntelu, venyttely

Havaintomotoriset taidot (kehonhahmotus):

- hallitsee erilaiset työskentelyasennot (istuminen, seisominen)
- tunnistaa kehonsa osat
- hallitsee kehonsa liikkeet
- jäljittelee ja ennakoi liikkeitä ja liikesarjoja
- voimansäätely
- hahmottaa oman kehonsa ja sen suhteen ja sijainnin muihin
- suuntien hahmottaminen: vasen ja oikea, eteen ja taakse, sivulle

Päivittäisten taitojen oppiminen

Henkilökohtainen hygienia:

- peseytyminen (hampaat, suihku, kädet)
- wc-käynnit
- hygieniatuotteiden käyttö
- aivastelu/yskiminen/niistäminen

Pukeutuminen:

- pukee ja riisuu itsenäisesti
- asianmukaiset vaatteet/varusteet
- vetoketjun ja nauhojen hallinta
- napittaminen
- tunnistaa etu- ja takapuolet sekä oikean ja vasemman
- huolehtii vaatteiden oikeasta säilytyksestä
- huolehtii vaatetuksen puhtaudesta

Ruokailu:

- syö itsenäisesti
- käyttää lusikkaa
- haarukkaa ja/tai veistä
- maistaa uusia makuja ja tunnistaa omat makumieltymyksensä ja osaa ilmaista ne korrektisti
- annostelee ruuan ja noutaa sen itsenäisesti
- kykenee antamaan itselle ja toisille ruokarauhan pysymällä aloillaan ja keskustelemalla hillitysti
- ruokailee siististi käyttäen tarjolla olevia välineitä ja lautasliinaa
- ruuanpilkkominen

Turvataidot:

- osaa kertoa koko nimensä ja kirjoittaa sen
- tietää mitä tehdä eksyessään tai tarvitessaan apua
- erottaa tutun ja tuntemattoman
- oman kehon yksityisyys ja turvallisuus
- pysyy määrätyllä tutulla ja turvallisella alueella
- tunnistaa vaarallisia tilanteita/esineitä/aineita
- osaa tarvittaessa hälyttää apua (puhelin)
- julkisella paikalla liikkuminen
- sisätiloissa liikkuminen
- koulun turvakävelyt
- tiloista poistuminen ja tiloihin tuleminen

Asiointitaidot:

- kauppa, kirjasto, ravintola ja erilaiset virastot
- raha, rahankäyttö ja maksaminen
- avunpyytäminen
- asianesittäminen ja ymmärretyksi tuleminen
- erilaiset tilaisuudet ja tapahtumat
- liikkuminen jalankulkijana, pyöräilijänä tai julkisissa kulkuneuvoissa
- sovittujen sääntöjen ja käytänteiden noudattaminen
- liikennesääntöjen noudattaminen
- oman kehon hallinta liikkuesssa

- aistien käyttö
- jonottaminen
- siirtyminen paikasta toiseen

Ajanhallinta:

- lukujärjestys
- kello ja ajanhahmottaminen
- kalenteri (viikompäivät, kuukaudet, vuodenaajat)
- aikataulut
- aikajana (mennyt/tuleva/nyt, tänään/huomenna/eilen)

Kommunikaatiotaitojen oppiminen

Itsensä ilmaiseminen:

- kokee tarvetta kommunikoida
- käyttää erilaisia kommunikaatiokeinoja (selkopuhe, viittomat, eleet/ilmeet, kuvakommunikaatio, apuvälineet, kirjoittaminen, piirtäminen, lukeminen, kuunteleminen, kysyminen)
- keskustelutaidot (pari- ja ryhmäkeskustelu)
- havaitsee keskusteluvuorot ja asiayhteydet
- kykenee odottamaan ja ottamaan oman vuoronsa keskustelussa sekä liittymään siihen
- itsensä esittelemine
- ilmaisee ja perustelee mielipiteitä
- tietoteknisten laitteiden käyttö
- äänenkäyttö
- sanasto

Jäljittely:

- toistaa eleitä, liikkeitä ja liikesarjoja
- toistaa ääniä ja ääniteitä
- toistaa tavuja ja sanoja
- toistaa viittomia
- toistaa kirjoitettua

Sosiaalisten taitojen oppiminen

Vuorovaikutus ja kontaktinotto:

- oman toiminnan hallinta ja rajaaminen
- omista asioista huolehtiminen
- asianmukainen kontaktinotto muihin ja muiden huomioiminen (aikuiset/lapset)
- yksilönä ja ryhmässä toimiminen
- itsensä ja muiden koskettaminen
- katsekontakti
- sosiaalisten viestien käyttö ja tulkitseminen
- kehonkieli
- vuorottelu ja vuoron odottaminen

- avunpyytäminen ja avunantaminen
- ottaa vastaan ja sietää ohjausta
- ratkaisee erimielisyyksiä hyväksyttävällä tavalla
- antaa muille työrauhan
- pettymysten sietäminen ja hyväksyminen
- keskeneräisyyden sietäminen
- oman ja toisten erityisyyden huomioiminen, hyväksyminen ja toisen asemaan asettuminen
- ottaa vastaan ja sietää palautetta
- sietää uusia ja vieraita tilanteita sekä tilanteiden muutoksia
- huumori

Hyvät käytöstavat:

- tervehtiminen
- itsensä esittely
- kiittäminen
- anteeksipyyttäminen ja – antaminen
- tilannetaju
- keskustelutaidot

Tunneilmaisu:

- tunteiden säätely
- tunteiden tunnistaminen ja ilmaiseminen
- vastavuoroisuus

Vapaa-aika ja leikki:

- vapaat tilanteet/ohjatut tilanteet
- toiminen yksin, pareittain tai ryhmässä
- aloitteiden tekeminen ja niihin vastaaminen
- osaa hävitä ja voittaa
- noudattaa sääntöjä
- käyttää mielikuvista
- leikkii rooli-/sääntöleikkejä
- tunnistaa leikin ja toden eron
- harrastustoimintaan hakeutuminen
- ikätovereiden seura ja ystävyys-suhteiden merkitys ja kokeminen

Haastava käyttäytyminen:

- tunnistaa oman haastavan käyttäytymisen ja hillitsee sitä (ajallisesti, määrällisesti, voimakkuutta)
- osaa kuvailla ja nimetä tunteitaan
- osaa kertoa tilanteista (mitä, missä, milloin, kuka/ketkä)
- erottaa oikean ja väärän ja osaa toimia sen mukaisesti
- tunnistaa haastavat tilanteet
- hahmottaa syy-seuraussuhteen
- ratkaisumallien harjoittelu

Kognitiivisten taitojen oppiminen

Omien ja toisten vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen ja hyväksyminen

Koululaistaidot:

- itsenäinen työote
- omantoiminnan ohjaaminen
- keskittyminen
- työrauha
- välineistä, työskentelystä ja kotitehtävistä huolehtiminen
- toiminnan aloittaminen, ylläpitäminen ja päättäminen
- motivaatio
- pitkäjänteisyys/lyhytjänteisyys

Ongelmanratkaisutaidot:

- avunpyytäminen
- apuvälineiden käyttö
- yrittää ja keksii itse ratkaisuja ja vaihtoehtoja
- mallioppiminen
- osittaminen/vaiheittaminen

Käsitteiden oppiminen:

- samanlainen/erilainen
- lajittelu
- luokittelu
- nimeää ominaisuuksia
- tunnistaa suunnan ja sijainnin
- asioiden sanoittaminen (yksittäiset asiat ja kokonaisuudet)

Aistitoiminnot:

- liike- ja tasapainoaisti
- tuntoaisti
- kuuloaisti
- näköaisti
- maku-aisti
- hajuaisti

Arviointi

Luokka-asteilla 0-8 arviointi toteutetaan sanallisessa muodossa. 9.luokalla peruskoulun päättötodistuksen arviointi laaditaan numeerisesti oppilaan jatko-opintopaikka huomioiden. Jokaisen oppilaan arviointi perustuu HOJKS:ssa asetettuihin yksilöllisiin tavoitteisiin. Keväällä annettavan lukuvuositolistuksen lisäksi oppimista arvioidaan vuoden aikana HOJKS-keskusteluissa.

Arviointi toteutetaan syyslukukauden aikana suullisena keskusteluna oppilaan huoltajien kanssa. Kevätlukukauden päätteeksi arviointi tehdään kirjallisenä todistuksen muodossa. Todistus pohja ja arviointiasteikko ovat Raision kaupungin yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaiset. Todistukseen merkitään tähdellä yksilöllistetetyt oppiaineet. Osa oppiaineista voidaan merkitä sanallisen arvioinnin sijasta suoritetuksi S-merkinnällä. Tällaisia oppiaineita ovat esimerkiksi taito- ja taideaineet.

Raision kaupungin perusopetus
Vuosisuunnitelman liite 2

Varautuminen koronapandemiaan

1. Yleinen osa

Opetushallituksen suositushjeen mukaisesti opetuksen järjestämisen lähtökohtana on lähiopetus. Koronavirukseen varaudutaan niin, että opetus voidaan järjestää perusopetuslain mukaisesti turvallisesti. Oppilaan oikeus saada opetusta varmistetaan THL:n ja OKM:n suositushjeet huomioiden. Ohjeistus koskee perusopetuksen lähiopetuksen järjestämistä sekä normaali- että poikkeusolosuhteissa. Poikkeusolosuhteissa ohjeita tarkennetaan tarvittaessa.

Raision perusopetus varautuu koronapandemiaan kolmella tasolla. Ensimmäinen varautumisvaihe koskee normaalia koulunkäyntiä pandemian varjossa. Nämä varautumisohjeet koskevat lähiopetusta sekä normaalissa koulunkäynnissä että mahdollisten poikkeusolojen aikana. Toisessa vaiheessa opiskellaan poikkeusoloissa vuorottelua käyttäen. Raisiossa varaudutaan myös mahdollisen karanteenin ja eristämisen varalle.

2. Varautuminen lähiopetuksessa

Lähiopetuksessa turvaamme opiskelijoiden ja henkilöstön työtä seuraavilla toimilla:

- joukkoliikennettä ei käytetä siirtymisiin.
- kaupungin yhteisiä liikunta- ja kulttuuritapahtumia, joissa eri koulujen oppilaat ovat yhdessä, ei pidetä.
- kiinnitämme erityistä huomiota hygieniaan ja väljyyteen:
- koulun yhteisiä tilaisuuksia ei järjestetä esim. liikuntasalissa
- kädet pestään vähintään kolme kertaa päivässä (aamulla, ennen ruokailua ja ennen kotiin lähtöä)
- leirikouluja ei järjestetä pandemian aikana
- luokassa ja jonotustilanteissa huolehditaan turvaväleistä.
- luokissa voi vieraila yksittäisiä henkilöitä, mutta ei ryhmiä
- luokkaa voi opettaa useampi opettaja. Opettajan opetus pyritään järjestämään niin, että saman päivän aikana vaihtoja eri ryhmien välillä olisi mahdollisimman vähän (esim. resurssiopettajan koko päivä yhden luokan kanssa).
- mahdolliset kerhot järjestetään joko luokkatasoisesti tai muutoin kooltaan riittävän pieninä
- opettajien liikkumista eri talojen välillä vältetään. Eri koulujen opettajien tapaamiset pyritään järjestämään etäyhteyksien avulla.
- oppilashuollon henkilöstö toimii pääasiassa koulun tiloissa. Heidän työssään pyritään siihen, että henkilön ei tarvitsisi vaihtaa taloa koulupäivän aikana.
- oppilasryhmien sekoittamista pyritään välttämään mahdollisuuksien mukaan. Oppilasryhmien sekoittaminen on kuitenkin mahdollista mm. valinnaisessa aineessa, liikunnassa ja käsityössä. Tällöin hygieniaan ja väljyyteen kiinnitetään erityistä huomiota
- pandemiasta ja siihen varautumisesta puhutaan oppilaiden kanssa ja hygieniasta muistutetaan jatkuvasti
- ruokailuja ja välitunteja porrastetaan mahdollisuuksien mukaan

- sairaana ei tulla kouluun
- suosimme ulko-opetusta
- uimaopetusta järjestetään rajoitetusti yksi ryhmä kerrallaan
- vanhemmat noutavat lapsensa ulkoa esim. iltapäivätoiminnan jälkeen, mikäli vain mahdollista
- vanhempainillat järjestetään luokkakohtaisesti
- yhteisesti käytetyt materiaalit ja laitteet desinfioidaan käytön jälkeen

3. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt

3.1. Suunnitelma lähi- ja etäopetuksen vuorottelusta

Raision perusopetuksessa lähi- ja etäopetus järjestetään vuoroviikkoperiaatteella. Perusopetuksesta muodostetaan kaksi ikäluokkakokonaisuutta 4.-6.lk sekä 7.-9.lk. Poikkeuksellisissa opetusjärjestelyissä ikäluokkakokonaisuuksien sisällä yksi ikäluokka on viikon ajan lähiopetuksessa ja kaksi ikäluokkaa saa samanaikaisesti etäopetusta. Lähiopetusta saavaa ikäluokkaa vaihdetaan viikon välein. Tällä vuorotteluperiaatteella jokainen ikäluokka on lähiopetuksessa kolmen viikon välein.

- viikko 1: alakouluissa 4. lk:t lähiopetuksessa, 5. ja 6. luokat etänä/yläkoulussa 7. lk:t lähiopetuksessa ja 8. ja 9. luokat etänä
- viikko 2: alakouluissa 5. lk:t lähiopetuksessa, 4. ja 6. luokat etänä/yläkoulussa 8. lk:t lähiopetuksessa ja 7. ja 9. luokat etänä
- viikko 3: alakouluissa 6. lk:t. lähiopetuksessa, 4. ja 5. luokat etänä/yläkoulussa 9. lk:t lähiopetuksessa ja 7. ja 8. luokat etänä
- viikko 4: kierros alkaa alusta

Lähiopetuksen aikana on tarkoitus varmistaa oppilaiden oppimisen edistyminen sekä kartoittaa mahdollinen tuen tarve. Kahden viikon etäopetusjakson aikana on puolestaan mahdollista havaita lähiopetuksen aikana saadut mahdolliset tartunnat.

3.2. Kouluun tulo- ja lähtöajoista

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana koulun ryhmien tulo- ja lähtöajat porrastetaan niin, että ryhmien välistä kontaktia pyritään välttämään.

3.3. Ruokailujärjestelyistä

Lähiopetuksessa oppilaille tarjotaan lämmin ateria. Etäopetuksessa oppilailla on mahdollisuus hakea kylmä ateria, noudot kaksi kertaa viikossa (kahden/kolmen päivän ateriat kerralla)

ruokalistamuutokset

- ruokalistaa muutetaan kulloinkin olemassa olevan tilanteen mukaan. Muutettu ruokalista on nähtävillä koulujen info-tv:ssä sekä Jamix-menu palvelussa.

ruokailutilanne kouluilla

- lähiopetuksessa olevien oppilaiden ruokailut tapahtuvat kouluissa. Tällöin huomioidaan turvavälit ja huolehditaan hyvästä käsihygieniasta. Tilanteen mukaan otetaan käyttöön kertakäyttöastioita.

ruokailun järjestäminen karanteenissa olevalle oppilaalle

- aterian tarjoamisvelvollisuus on sidottu opetuksen antamiseen.

- mikäli oppilas pystyy osallistumaan opetukseen (lähiopetus tai etäopetus), on oppilaalle tarjottava mahdollisuus kouluateriaan.

oppilas omaehtoisessa karanteenissa.

- tässä tilanteessa karanteenista ei ole tehty viranomaispäätöstä ja poissaolo on rinnastettavissa luvalliseen poissaoloon koulusta (vapautus opetuksesta): ateriaa ei tarvitse tällaisessa karanteenissa oleville oppilaille tarjota.

oppilas on lääkärin toimesta määrätty karanteeniin mahdollisen altistumisen vuoksi ja toimenpiteellä pyritään estämään taudin leviämistä.

- oppilas on tässä tilanteessa terve ja osallistuu opetukseen kotoa käsin. Opetuksen järjestäjällä on ruoan tarjoamisvelvoite. Ruoka voi olla noudettavissa esim. koululta. Oppilas itse ei saa tulla koululta hakemaan ruokaa.

oppilas sairastunut koronaan ja on lääkärin toimesta asetettu karanteeniin

- oppilas on sairaana ja ei vointinsa vuoksi pysty osallistumaan etäopetukseen. Ateriaa ei tarvitse tarjota.

oppilas sairastunut koronaan ja on lääkärin toimesta asetettu karanteeniin

- oppilas on sairaana, mutta pystyy osallistumaan etäopetukseen. Opetuksen järjestäjällä on ruoan tarjoamisvelvoite. Ruoka voi olla noudettavissa esim. koululta. Oppilas itse ei saa tulla koululta hakemaan ruokaa.

Tarkennuksena vielä, että ruuan kuljettamisen velvoitetta oppilaan kotiin ei opetuksen järjestäjällä ole missään tilanteessa. Opetuksen järjestäjän velvollisuutena on vain tarjota mahdollisuus ateriaan ja järjestää etäopetuksessa oleville aterijako tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla

3.4. Arvioinnin erityiskysymyksistä

Oppimisen ja osaamisen arviointi

Arviointi toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 ja 1.8.2020 voimaan tulleen perusteiden luvun 6 oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa linjausten mukaisesti. Oppilaan arviointi kohdistuu paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin vuosiluokkakohtaisiin tavoitteisiin. Päättöarvioinnissa käytetään opetussuunnitelman perusteissa annettuja päättöarvioinnin kriteereitä ja päättöarvosanojen muodostamisen periaatteita.

Jos syyslukukauden aikana siirrytään tartuntatautilain nojalla annetun päätöksen johdosta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, kuten osittaiseen tai kokonaan etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen, lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan muuttuneet opetuksen järjestämistavat.

Etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa on arvioinnin kannalta syytä ottaa huomioon seuraavat seikat:

- arvioinnin käytänteissä ja näyttöjen antamisessa on huomioitava oppilaiden terveydentila, olosuhteet ja muut mahdolliset syyt, jotka vaikeuttavat näyttöjen antamista ja osaamisen osoittamista. Oppilaille annetaan tällöin vaihtoehtoisia tapoja osaamisensa osoittamiseen
- arvioinnin käytänteistä tiedotetaan sekä oppilaille että huoltajille
- arviointi perustuu mahdollisimman monipuolisesti kerättyihin näyttöihin
- joidenkin näyttöjen siirtäminen osaksi tai kokonaan kevätlukukaudelle voi olla näyttöjen luonteen vuoksi tarpeen
- käyttäytymisen arviointi tehdään perustuen paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltyihin käyttäytymisen tavoitteisiin niiltä osin kuin niitä on mahdollista soveltaa etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen aikana
- mikäli opetuksen järjestäjä päättää siirtymisestä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, arvioinnin käytänteistä päätetään enintään kuukaudeksi kerrallaan

- näyttöjen antamisessa otetaan huomioon sovitut oppilaskohtaiset päätökset
- opetus järjestetään paikallisen opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaisesti
- päättöarvioinnin kannalta otetaan huomioon, että joidenkin oppiaineiden oppimäärän opinnot voivat paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti päättyä jo 7. tai 8. vuosiluokan lopussa
- työskentelyn arviointi toteutetaan myös etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti osana oppiaineita ja perustuen oppiaineittain työskentelylle asetettuihin tavoitteisiin. Työskentelyn arvioinnissa otetaan huomioon poikkeukselliset olosuhteet ja etäopetuksessa opiskelevien oppilaiden rajalliset mahdollisuudet työskentelytaitojen osoittamiseen.
- varmistetaan, että opetukseen ja arviointiin sisältyy opettajan ja oppilaan välistä säännöllistä vuorovaikutusta. Opettajan antaman yksilöllisen ja kannustavan palautteen ja ohjauksen merkitys korostuu etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa. Erityisesti tukea tarvitsevien ja maahanmuuttotaustaisten oppilaiden kannalta on huolehdittava riittävästä ja ymmärrettävästä vuorovaikutuksesta

3.5. Laitteiden, materiaalien ja yhteyksien saatavuudesta

Poikkeusoloihin siirryttäessä koulu kartoittaa laitetilanteen ja jakaa laitteita mahdollisuuksien mukaan niitä tarvitseville. Jos lapsella ei ole internet-yhteyttä kotona, asia pyritään ratkaisemaan tapauskohtaisesti.

Muut opiskelumateriaalit jaetaan oppilaille tarpeen mukaan. Henkilökunnalla on tarvittavat laitteet lähi- ja etäopetuksen toteuttamiseen. Koneet ja tarvikkeet kuljetetaan päivittäin kotiin.

3.6. Oppimisen tuesta

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana oppilaalla on oikeus saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta, tehostettua tukea, erityistä tukea ja henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman mukaista opetusta ja tukea sellaisilla toteuttamistavoilla kuin se olosuhteisiin ja resursseihin nähden on mahdollista toteuttaa.

Oppimisen tuen antaminen sisältää myös oppimisen tuen tarpeen arvioinnin. Mikäli opetusta järjestetään etäyhteyksiä hyödyntäen, tulee oppimisen tuen tarvetta arvioida kaikkien oppilaiden osalta tarpeen mukaan. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtyminen voi lisätä oppimisen tuen tarvetta ja sen arviointia.

3.7. Oppilashuollon saatavuudesta

Oppilashuolto

Raision peruskoulujen oppilashuollon järjestämisestä ei voi poiketa poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Oppilashuollossa valmistaudutaan syyslukukauden työskentelyssä niin lähiopetukseen kuin mahdolliseen etäopetukseenkin. On tärkeää, että opetuksen ja oppilashuollon palvelujen henkilöstö havainnoivat kaikkien oppilaiden, sekä lähi- että etäopetuksessa olevien, hyvinvointia entistä tarkemmin. Varhaisen tunnistamisen ja tuen tarjoamisen näkökulmasta on tärkeää, että yhteyttä oppilaisiin ja koteihin pidetään aktiivisesti. Oppilaiden vuorovaikutussuhteista huolehtiminen korostuu syyslukukauden käynnistyessä.

Koulun oppilashuoltoryhmän keskeinen tehtävä on suunnitella koulun yhteisöllisen työn toimintatavat ja sen edellyttämä työnjako alkavalle lukuvuodelle. Oppilashuoltoryhmän työskentelylle on hyvä varata riittävästi aikaa lisäämällä tarvittaessa kokoontumisten määrää. Koulun varautuminen kriisityöhön ja

toimintavalmiuksien harjoittelu sekä kriisisuunnitelman ajantasaistaminen on tärkeää ennen koulutyön aloitusta.

Oppilashuollon palvelut (psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuolto) järjestetään siten, että oppilaat voivat hakeutua palveluihin helposti ja opettajilla on mahdollisuus konsultoida palvelujen asiantuntijoita matalalla kynnyksellä. Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, tulee hänet ohjata oppilashuollon palveluihin. Tarvittaessa oppilaalle järjestetään koulun ulkopuolista tukea. Erityisesti tilanteissa, joissa opetusta ja oppilashuoltoa järjestetään totutusta poikkeavalla tavalla, oppilaille ja heidän huoltajillaan on oltava ajantasainen tieto käytettävissä olevista oppilashuollon palveluista ja niiden toimintatavoista.

Oppilashuollolliset toiminnot

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä

- kokoontuu poikkeusoloissa useasti kartoittamaan koulun ja oppilaiden yhteisöllisiä tarpeita ja hyvinvointia
- kokoukset etäyhteyksin

Pedagoginen ryhmä

- käsittelee oppilaiden tukeen liittyvät asiakirjat normaalisti
- kokoukset etäyhteyksin

Koulupsykologin palvelut

- koulupsykologit ovat tavoitettavissa lähiopetuksessa ja etäopetuksessa oleville oppilaille.

Koulukuraattoripalvelut

- koulukuraattorit ovat tavoitettavissa niin lähiopetuksessa kuin etäopetuksessa oleville oppilaille.

Kouluterveydenhuollon palvelut

- kouluterveydenterveystenhoitajat toimivat normaalisti koulussa.
- koululääkärin vastaanotot ja -tarkastukset pidetään normaalisti

3.8. Karanteenin ja erityisten opetusjärjestelyiden vaatimista toimista

Jos koulussa on tapahtunut altistumista koronavirukselle tai alueella todetaan tartuntatapauksia, terveydenhuoltoviranomaiset päättävät tartunnan leviämistä rajoittavista toimenpiteistä. Näitä voivat olla päiväkotien ja koulujen sulkemiset tai henkilöitä voidaan määrätä tartuntatautilain 60 ja 63 §:n nojalla karanteeniin tai eristyksiin. Erityisiin opetusjärjestelyihin johtaa määräys eristyksestä esim. perheenjäsenen suojaamiseksi.

Karanteenin tai eristyksen aikana koulu huolehtii oppilaan opetuksesta. Mahdollisuuksien mukaan tehtävät jaetaan joko Wilmassa tai muun sovitun kanavan kautta. Oppilaalle annetaan mahdollisuus osallistua opetukseen esim. etäyhteyden kautta, kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Opetus suunnitellaan tapauskohtaisesti.

Karanteenissa ja erityisissä opetusjärjestelyissä huomioidaan:

- vuorovaikutuksen määrä ja laatu
- oppilaiden vahvuudet ja tuen tarpeet
- suunnitellaan menettelytavat ja käytänteet, joilla oppilaiden läsnäolo opetuksessa varmistetaan ja joilla sitä tuetaan

- vuorovaikutusta tuetaan tarvittaessa koulun moniammatillisen henkilöstön avulla, esim. koulunkäynnin ohjaajien tai oppilashuollon henkilöstön avulla
- seurataan aktiivisesti oppilaiden vuorovaikutuksen tarvetta ja tarvittaessa lisätään yhteydenottoja

Luokan- ja aineenopettajat ovat tavoitettavissa puhelimitse tai muiden viestintävälineiden avulla, lähinnä Wilman kautta. Näistä ajankohdista opettajat tiedottavat oppilaita ja huoltajia. Tällöin oppilas tai huoltaja voi keskustella opettajan kanssa tukiopetuksen tarpeesta ja sopia sen järjestämisen ajankohdat.